IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 99)
z dnia 27 października 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 99)

27 października 2020 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Kosztowniaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie wniosku Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie zmian przeznaczenia rezerw celowych w części budżetowej 83 oraz kwoty w części budżetowej 79 zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2020,

– rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2021 (druk nr 640) w zakresie:

1) części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe:
a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych w załącznika nr 6,
c) dotacje podmiotowe i celowe z załącznika nr 8;
d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym z załącznika nr 10,
e) plan finansowy państwowego funduszu celowego z załącznika nr 13 – Funduszu Reprywatyzacji,

2) części budżetowej 77 – Podatki i inne wpłaty za rzecz budżetu państwa:
– dochody z załącznika nr 1,

3) części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna:
– wydatki z załącznika nr 2,

4) części budżetowej 83 – Rezerwy ogólne, w zakresie pozycji 16, 19, 21, 36, 44, 46, 54, 56 i 60,

5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 758 – Różne rozliczenia:
– dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,

6) części budżetowej 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa:
– dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,

7) planu przychodów i rozchodów budżetu państwa z załącznika nr 5;

8) strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2021–2024;

9) dochodów budżetu środków europejskich z załącznika nr 3.

W posiedzeniu udział wzięli: **Sebastian Skuza** sekretarz stanu, **Piotr Patkowski** podsekretarz stanu oraz **Renata Oszast**, dyrektor generalny w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Monika Biała**, **Bogdan Wójtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jacek Markiewicz** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie na dzisiejszym posiedzeniu Komisji, które zostało zwołane na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu. Po zasięgnięciu opinii przewodniczącego Komisji zwołuję posiedzenie Komisji Finansów Publicznych na dzień 27 października 2020 roku w gmachu Sejmu w Warszawie przy ul. Wiejskiej.

Szanowni państwo, posiedzenie będzie się odbywało według następującego scenariusza. Porządek dzienny przewiduje zaopiniowanie wniosku Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie zmiany przeznaczenia rezerw celowych w części 83 oraz kwoty w części 79 zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2020; w punkcie drugim – rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2021 z druku nr 640 w zakresie części budżetowej 19, części budżetowej 77, części budżetowej 83, części budżetowej 85, części budżetowej 79, planu przychodów i rozchodów budżetu państwa z załącznika nr 5, strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2021–2024 i dochodów budżetu środków europejskich z załącznika nr 3.

Szanowni państwo, zanim sprawdzę kworum, pozwolę sobie przywitać naszych gości na dzisiejszym posiedzeniu Komisji. Witam serdecznie pana ministra Sebastiana Skuzę, sekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Witam pana Piotra Patkowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Witam panią Renatę Oszast, dyrektor generalną w Ministerstwie Finansów. Witam wszystkich przybyłych z państwem gości. Witam również tych, którzy w trakcie dzisiejszego posiedzenia będą się z nami łączyć zdalnie. Przede wszystkim witam wszystkich członków Komisji Finansów Publicznych.

Szanowni państwo, zanim przejdziemy do realizacji porządku dziennego, pozwolę sobie sprawdzić kworum. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Szanowni państwo, gorąco proszę wszystkich członków Komisji Finansów Publicznych o oddanie głosu. W tym momencie będziemy sprawdzać kworum. Bardzo gorąco proszę. Przypominam członkom Komisji Finansów Publicznych, że w tym momencie sprawdzamy kworum. Gorąco proszę o oddanie głosu. Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, głos oddało 39 posłów. Tym samym stwierdzam kworum. Możemy rozpocząć, możemy przejść do realizacji porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Pierwszy punkt, tak jak powiedziałem, stanowi zaopiniowanie wniosku Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie zmiany przeznaczenia rezerw celowych w części 83 oraz kwoty w części 79 zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2020.

Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie wniosku.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Sebastian Skuza:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zwracam się z uprzejmą prośbą o wyrażenie pozytywnej opinii w sprawie propozycji sfinansowania zwiększenia jeszcze w tym roku wydatków na wpłatę do budżetu Unii Europejskiej składki członkowskiej, tzw. środków własnych. Z czego to wynika? Zwiększone potrzeby związane są z uchwaleniem w 2020 roku w wyniku pandemii COVID budżetów korygujących Unii Europejskiej, które zwiększyły wysokość składek wpłacanych przez poszczególne państwa członkowskie. W ustawie o finansach publicznych mamy przewidzianą specjalną procedurę w takich przypadkach. Rada Ministrów może wystąpić z wnioskiem o dokonanie pewnych przeniesień, zmiany przeznaczenia rezerw czy też nawet przeniesienia pomiędzy częściami budżetowymi.

Na początku listopada mamy kolejną płatność. W związku z tym wobec przyjęcia budżetu korygującego niezbędne jest zapewnienie środków. Rada Ministrów w dniu 23 października zaproponowała sfinansowanie zwiększonego wydatku jeszcze w roku

2020 na wpłatę naszej części składki z pozycji, które za chwilkę wymienię. Jest to kwota 500 000 tys. zł z rezerwy celowej w pozycji 8, kwota 300 000 tys. zł w części budżetowej 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, gdzie wydatki zostały zablokowane przez dysponenta części na podstawie art. 177 ustawy o finansach publicznych, kwota 150 000 tys. zł z rezerwy celowej w pozycji 35, kwota 50 000 tys. zł z rezerwy celowej w pozycji 44, a pozostała cześć do wpłaty, czyli kwota 22 000 tys. zł z rezerwy celowej w pozycji 16 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa.

Zmiana przeznaczenia kwot ujętych w wyżej wymienionych rezerwach oraz części budżetowej 79 nie spowoduje zakłóceń w finansowaniu zadań, na które pierwotnie zostały one zaplanowane. Jak już powiedziałem, termin wpłaty do budżetu Unii Europejskiej właśnie się zbliża, wobec czego składkę powinniśmy wpłacić w terminie. Chciałbym jeszcze dodać, że znaleźliśmy się w takiej oto sytuacji, że w tym momencie, jak to się mówi w języku młodzieżowym, troszeczkę zostaliśmy złapani na wykroku. Planowaliśmy nowelizację ustawy budżetowej, została ona przygotowana, dziś będzie przedmiotem obrad Senatu. Mamy tam zwiększone środki na opłacenie składki, niemniej jednak i tak środków tych by zabrakło. Wobec tego jeszcze w starym budżecie musimy dokonać przeniesienia. Zmiany zostały dokonane we wrześniu bieżącego roku. Ostateczne budżety korygujące, o których mówiłem, zostały zatwierdzone. Tak jak powiedziałem, jest to związane ze zwiększeniem przez Unię Europejską nakładów związanych ze skutkami pandemii COVID.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zwracam się z uprzejmą prośbą o pozytywne zaopiniowanie wniosku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze, za wystąpienie. Szanowni państwo, panie posłanki, panowie posłowie, jeżeli w tym momencie chcecie państwo zabrać głos, ewentualnie chcecie dopytać, prosić o uściślenie, gorąco proszę, żeby w tym momencie zadać pytanie.

Bardzo proszę, panie pośle. Serdecznie proszę.

Poseł Czesław Siekierski (PSL-Kukiz15):

Mam następujące pytanie. Przesunięcie na zwiększenie wysokości składki do zapłacenia wynika z tego, że składka była zaplanowana za mała, w zbyt niskiej wysokości czy też jest wzrost, tak to zrozumiałem, z tytułu epidemii? W takim razie jaka jest w tej chwili składka w ujęciu rocznym i w ujęciu perspektywy finansowej? Często są na ten temat różne pytania, jeżeli chodzi o nasze przypływy netto z budżetu unijnego. Skąd są owe przesunięcia, jeżeli, o czym już mówiłem, nie było ich wcześniej zaplanowanych? Jeżeli chodzi o składkę, rozumiem, że obejmuje ona rok 2020. Czy zwiększenie to było w nowelizacji budżetu, czy teraz są przesunięcia w ramach rezerwy? Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie ministrze, bardzo proszę o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MF Sebastian Skuza:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, postaram się odnieść jak najbardziej precyzyjnie i syntetycznie. Nowelizacja ustawy budżetowej była w sierpniu. Jeżeli chodzi o budżet korygujący, zatwierdzenia zwiększenia składki jeszcze w tym roku dokonano we wrześniu. Nie jest to kwestia niedoszacowania składki, tylko przyjęcia przez Unię Europejską korekty budżetu, dodatkowych wpłat w związku z pandemią. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Jeszcze, panie pośle?

Poseł Czesław Siekierski (PSL-Kukiz15):

Tak, mam kolejne pytanie.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Czesław Siekierski (PSL-Kukiz15):

Zrobiłem sobie zestawienie za rok 2019, za rok 2020 przed nowelizacją, za rok 2020 po nowelizacji i za rok 2021. Mam pozycję dochody budżetu środków europejskich, wydatki budżetu środków europejskich w miliardach złotych, jak też deficyt środków, a więc różnicę pomiędzy wydatkami i dochodami. Za rok 2019 dochody budżetu środków europejskich wynosiły 69 700 000 tys. zł, wydatki – 85 300 000 tys. zł, deficyt – 15 600 000 tys. zł. Zmieniało się to. Propozycja na rok 2021 jest taka, że dochód budżetu środków europejskich będzie na poziomie 80 000 000 tys. zł, wydatki na poziomie 87 000 000 tys. zł, deficyt na poziomie prawie 7 000 000 tys. zł. Z czego wynikają te różnice? Czy wcześniej finansujemy wydatki, a dopiero później mamy refundację ze środków unijnych? Gdyby popatrzył ktoś niezorientowany, wyszłoby, że mamy deficyt, jeżeli chodzi o poziom dochodów i wydatków z budżetu środków europejskich. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie ministrze, jeszcze raz, tylko proszę króciutko i syntetycznie. Dobrze? Wydaje się, że odpowiedzi wcześniej padły, ale proszę.

Sekretarz stanu w MF Sebastian Skuza:

Panie przewodniczący, mówimy o dwóch zupełnie różnych kwestiach. Czym innym jest budżet środków europejskich, o którym mówimy…

Poseł Czesław Siekierski (PSL-Kukiz15):

Ja wiem.

Sekretarz stanu w MF Sebastian Skuza:

…mamy tu finansowane programy np. regionalne programy operacyjne albo z innych funduszy, a czym innym jest zapłata składki. Zapłata składki wchodzi w budżet środków krajowych, a nie w budżet środków europejskich. Jest to zupełnie inna kwestia. Dzisiaj będziemy omawiać kwestie dochodów budżetu środków europejskich, gdyż mamy je w agendzie, ale jest to zupełnie inna sprawa. Tutaj mówimy o wpłacie składki do Unii Europejskiej, o zmianie w trakcie roku unijnego budżetu poprzez przyjęcie korekty, która zwiększa składkę. Jest to tylko budżet środków krajowych. Nie ma to żadnego wpływu na to, o czym mówi pan poseł, czyli budżet środków europejskich i deficyt budżetu środków europejskich. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Czesław Siekierski (PSL-Kukiz15):

Byłem w komisji budżetu w Parlamencie Europejskim. Proszę jeszcze o informację, jaką w tej chwili mamy składkę. Czy składka wzrosła w trakcie roku? Przecież składki są zakładane w perspektywie finansowej i rozpisane na poszczególne lata. Czy rzeczywiście był wzrost składki do budżetu Unii Europejskiej w roku 2020? W jakiej wysokości jest składka?

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo proszę o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MF Sebastian Skuza:

Panie przewodniczący, jeżeli można, w kwestii całkowitej wysokości szacowanej składki będę się posiłkował dyrektorami, którzy są z państwem stacjonarnie. Natomiast na pierwsze pytanie pana posła odpowiedź jest twierdząca. W trakcie roku przyjęto korektę budżetu. To właśnie są tego skutki. Musimy wpłacić dodatkowe środki w związku z sytuacją pandemii COVID-19. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Zgłasza się jeden z panów dyrektorów. Serdecznie proszę o przedstawienie się, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej MF Patryk Łoszewski:

Patryk Łoszewski, Ministerstwo Finansów.

Szanowny panie przewodniczący, szanowny panie pośle, składka według naszych szacunków, dlatego że można powiedzieć, że do ostatnich dni roku są to szacunki wraz z kolejnymi terminami płatności, wyniesie, ok. 24 800 000 tys. zł. Jest to o ponad 1 200 000 tys. zł więcej niż to, co szacowaliśmy z początkiem roku. Dzieje się to dokładnie z tych przyczyn, które wymienił pan minister. Budżet unijny ma w tym roku dużo większe wydatki ze względu na kilka mechanizmów, które państwa członkowskie, czyli my wszyscy zdecydowaliśmy się wprowadzić w związku z pandemią COVID. Zostały przyspieszone różne płatności, wprowadzone usprawnienia w różnych politykach. Polska bardzo z tego korzysta. Dotyczy to polityki spójności, dotyczy to między innymi finansowania badań nad szczepionką i różnych innych działań. Tak, budżet unijny jest wyższy. W efekcie wpływa to na wyższe składki państw członkowskich. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Gorąco dziękuję za odpowiedź. Szanowni państwo, czy są jeszcze jakieś inne pytania zarówno z sali, jak i ze strony posłów pracujących zdalnie? Nie widzę.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić projekt opinii nr 60 Komisji Finansów Publicznych do Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sfinansowania zwiększonego wydatku w 2020 roku na wpłatę do budżetu Unii Europejskiej polskiej składki członkowskiej uchwalonej na posiedzeniu w dniu 27 października 2020 roku: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 27 października 2020 roku rozpatrzyła wniosek Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 23 października 2020 roku dotyczący zmiany przeznaczenia kwot w wysokości: 500 000 tys. zł z rezerwy celowej w pozycji 8, 300 000 tys. zł w części budżetowej 79, 150 000 tys. zł z rezerwy celowej w pozycji 35, 50 000 tys. zł z rezerwy celowej w pozycji 44, 21 786 579 zł z rezerwy celowej w pozycji 16. Komisja Finansów Publicznych zgodnie z art. 167 ust. 2 i 4 ustawy o finansach publicznych pozytywnie opiniuje propozycję Rady Ministrów w sprawie przeznaczenia wyżej wymienionej kwoty na sfinansowanie zwiększonego wydatku w 2020 roku na wpłatę do budżetu Unii Europejskiej polskiej składki członkowskiej".

Szanowni państwo, proponuję taki projekt opinii. Jest pytanie, czy są jakieś głosy przeciwne opinii ze strony członków Komisji Finansów Publicznych. Nie widzę. Szanowni państwo, tym samym opinię nr 60 uważam za przyjętą. Serdecznie dziękuję.

Przechodzimy, szanowni państwo, do realizacji drugiego punktu porządku dziennego, czyli rozpatrzenia rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2021 (druk nr 640) w zakresie części budżetowej 19. Bardzo proszę o jej zreferowanie przez ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej. Bardzo proszę o przygotowanie się do koreferatu pana posła Marcina Porzucka. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MF Sebastian Skuza:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym oddać głos faktycznemu dysponentowi części 19, czyli dyrektor generalnej, pani Renacie Oszast. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Już dostrzegłem. Pani dyrektor włączyła mikrofon. Gorąco proszę, pani dyrektor, o zabranie głosu.

Dyrektor generalny w MF Renata Oszast:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Renata Oszast, dyrektor generalny Ministerstwa Finansów.

Dane dotyczące części 19 zostały przedłożone szanownej Komisji, wobec czego pozwolę sobie przedstawić tylko najważniejsze z nich. W zakresie dochodów budżetowych zostały zaplanowane środki w wysokości 288 945 tys. zł. Jest to wzrost o 28% w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2020 po nowelizacji, tj. wzrost o kwotę 63 998 tys. zł. W roku 2021 najwyższy udział w dochodach planowanych w naszej części stanowią dochody z tytułu odsetek od lokat terminowych w kwocie 205 000 tys. zł.

W zakresie wydatków w projekcie ustawy budżetowej w 2021 roku zaplanowano kwotę 8 162 688 tys. zł bez wydatków dotyczących projektów ze środków Unii Europejskiej. Wydatki te stanowią 8 096 715 tys. zł. Główną pozycję stanowią wynagrodze-

nia wraz z pochodnymi. Jest to kwota 6 201 493 tys. zł, w tym wynagrodzenia stanowią 5 368 245 tys. zł, a pochodne od wynagrodzeń – 833 248 tys. zł. Wzrost wydatków na wynagrodzenia w 2021 roku w wysokości 3% w stosunku do ustawy budżetowej na 2020 rok dotyczy całej części 19 i wynika głównie ze wzrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, sfinansowania skutków uruchomionych rezerw celowych w roku 2020, w szczególności w związku z realizacją nowych zadań oraz realizacją programu „Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020–2022”, z tytułu dodatków dla służby cywilnej oraz w związku z przejęciem zadań z dniem 1 lipca 2020 roku z Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego w zakresie systemu poboru opłat.

W budżecie na 2021 rok zaplanowano również środki na pozostałe wydatki bieżące jednostek budżetowych, na funkcjonowanie jednostek podległych i realizację zadań statutowych. Największą pozycję w ramach owych wydatków w kwocie 1 531 975 tys. zł przewidziano na realizację rządowego programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji BGK” w wysokości 457 830 tys. zł.

Na wydatki majątkowe dla Ministerstwa Finansów oraz jednostek podległych zaplanowano kwotę 140 765 tys. zł. Umożliwi ona w 2021 roku sfinansowanie przede wszystkim zadań w zakresie budownictwa inwestycyjnego oraz niezbędnych zakupów inwestycyjnych na potrzeby statutowe jednostek Krajowej Administracji Skarbowej i Ministerstwa Finansów.

Kwotę 157 493 tys. zł stanowią dotacje i subwencje, w szczególności dotacje i subwencje dla partii politycznych oraz dotacje do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych. Kwotę 64 989 tys. zł stanowią świadczenia na rzecz osób fizycznych, przede wszystkim wydatki Krajowej Administracji Skarbowej na zakup umundurowania i sfinansowanie obowiązkowych świadczeń dla funkcjonariuszy celno-skarbowych.

W części 19 realizujemy również programy z udziałem środków Unii Europejskiej. W ramach tegoż budżetu zaplanowano wydatki dotyczące programów realizowanych z udziałem środków unijnych w wysokości 94 111 tys. zł, w tym z budżetu państwa jest to kwota 65 973 tys. zł oraz z budżetu środków Unii Europejskiej kwota 28 138 tys. zł. Największe programy realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej to program operacyjny „Pomoc techniczna 2014–2020” w kwocie 52 725 tys. zł i program operacyjny „Polska cyfrowa 2014–2020” w kwocie 15 793 tys. zł.

W ujęciu zadaniowym w zakresie części 19 wyszczególniono sześć zadań, wśród których wskazano jedno zadanie priorytetowe 4.1 realizacja należności budżetu państwa. Na realizację wszystkich sześciu zadań w 2021 roku zaplanowano w budżecie państwa i w budżecie środków europejskich łączną kwotę w wysokości 8 190 826 tys. zł, w tym w ramach środków budżetu państwa kwotę 8 162 688 tys. zł i w ramach budżetu środków europejskich kwotę 28 138 tys. zł. Na wykonanie zadania priorytetowego zaplanowano kwotę 7 237 975 tys. zł, w tym w ramach środków budżetu państwa kwotę 7 217 765 tys. zł i w ramach budżetu środków europejskich kwotę 20 210 tys. zł.

Ministerstwo Finansów obsługuje również Fundusz Reprywatyzacji. Na 2021 rok zaplanowano przychody Funduszu Reprywatyzacji z odsetek w kwocie ogółem 20 000 tys. zł, z czego 13 000 tys. zł to odsetki bankowe od środków zgromadzonych na rachunku Funduszu Reprywatyzacji, zaś 7000 tys. zł pochodzi z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek. Na 2021 rok nie są zaplanowane przychody ze sprzedaży 5% akcji i udziałów należących do Skarbu Państwa ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji. Na 2021 rok na realizację zadań z Funduszu Reprywatyzacji zaplanowano środki ogółem w wysokości 420 700 tys. zł na wypłatę odszkodowań dla byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa.

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Proszę o pozytywną opinię.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję. Proszę o odniesienie się i przedstawienie koreferatu przez pana posła Marcina Porzucka. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Marcin Porzucek (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, pani dyrektor kompleksowo przedstawiła sytuację, jeżeli chodzi o projekt budżetu na rok 2021 w zakresie części budżetowej 19. Wystąpienie zostało przygotowane rzetelnie, nie chcę go dublować.

Jako członek Komisji Finansów Publicznych zarówno obecnej już IX kadencji, ale także wcześniejszej VIII kadencji, chciałbym natomiast podkreślić, że dzięki państwu, dzięki Ministerstwu Finansów oraz instytucjom wam podległym Polska trafiła do czołówki krajów Unii Europejskiej, jeżeli chodzi o wzrost gospodarczy, obniżenie poziomu bezrobocia, wzrost płacy minimalnej, płacy średniej. Jest to także państwa zasługa. Bardzo się z tego powodu cieszę, dlatego że od roku 2015 rok w rok, w roku 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 słyszymy, że lada moment będzie katastrofa. Pamiętamy głównego ekonomistę jednej z czołowych partii opozycyjnych, który w 2016 roku straszył deficytem budżetu na rok 2018 rzędu 100 000 000 tys. zł. Przestrzelił tylko blisko 1000%. Nic takiego się stało. Bardzo serdecznie dziękuję. Rząd Prawa i Sprawiedliwości nadal będzie realizował swoje cele budżetowe. Dzięki państwu udaje się nam to zrobić, szczególnie w zakresie tego, co jest w dochodach.

Szanowni państwo, bardzo serdecznie dziękuję. Mam nadzieję, że prognozy czy to Międzynarodowego Funduszu Walutowego, czy to Komisji Europejskiej, czy to głównych agencji ratingowych będą dla nas pozytywne. Pomimo wyzwania, jakim z pewnością jest pandemia, z pewnością będziemy podtrzymywać na tle innych krajów Unii Europejskiej bardzo dobre kwestie finansowe i tego typu elementy. Bardzo serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, z treści wypowiedzi odnoszę wrażenie, że pan poseł jest jak najbardziej pozytywnie nastawiony do opinii w tej części budżetowej.

Otwieram dyskusję. Drodzy państwo, proszę o zadawanie pytań. Przede wszystkim zwracam się do posłów na sali, ale również tych, którzy pracują z nami zdalnie.

Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Teresa Pamuła (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałabym zapytać o wynagrodzenia. Miałam liczne uwagi służb skarbowych, że wynagrodzenia nie są adekwatne do pracy, jaką służby wykonują. Przede wszystkim chodzi mi o tych pracowników, którzy są bardzo wysokiej klasy specjalistami, a muszą walczyć z różnymi rodzajami zjawisk mafijnych. Jest to ich podstawowe zadanie. Muszą być specjalistami z ekonomii, z prawa. Wynagrodzenia naprawdę nie są adekwatne do ich kwalifikacji. Często wielu z nich odchodzi ze służby. Czy są zabezpieczone wynagrodzenia? Jakie jest średnie wynagrodzenie w służbach skarbowych z podziałem na poszczególne grupy? Jakoś nie widzę tego w informacjach przekazanych przez ministerstwo. Dziękuję.

Dyrektor generalny w MF Renata Oszast:

Czy mogę teraz odpowiedzieć?

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Tak. Dziękuję. Pani dyrektor, bardzo proszę o odpowiedź.

Dyrektor generalny w MF Renata Oszast:

Cały program modernizacji, uchwała modernizacyjna Krajowej Administracji Skarbowej na lata 2020–2022 zakładała stopniowy wzrost wynagrodzeń, oczywiście uwzględniający także możliwości budżetu państwa. Przypomnę, że w roku 2020, czyli tym, który mamy obecnie, rezerwa w ramach uchwały modernizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej zakładała wzrost wynagrodzeń pracowników Krajowej Administracji Skarbowej o 7,9% plus 6% wynikające ogólnie ze wzrostu wynagrodzeń dla pracowników administracji. Większość podwyżki została zrealizowana. Obecnie jesteśmy na etapie realizacji jednego z końcowych elementów uchwały wynoszącego 1,9%. Ponieważ mamy rok, jaki mamy, jest to rok pandemii, obiecane 6% ostatecznie przekształca się w 2,9%, które będzie uruchomione.

Odnosząc się do wysokich kwalifikacji osób, które pracują w Krajowej Administracji Skarbowej, rzeczywiście jest tak, że jest potrzebne interdyscyplinarne wykształcenie, żeby być czy to funkcjonariuszem, czy to pracownikiem skarbówki naprawdę dobrze realizującym swoje zadania. Nie mam w tej chwili danych dotyczących średniego wynagrodzenia w poszczególnych grupach i nie umiem przytoczyć średniego wynagrodzenia z głowy. W żaden sposób nie chciałabym pomylić się, odpowiadając szanownym państwu, dlatego proponuję przedstawienie informacji w formie pisemnej. Wielokrotnie jesteśmy o to pytani. Z udzielanych informacji np. w trybie dostępu do informacji publicznej, wiem, że właściwie w każdym roku informacja ta jest publicznie dostępna. Powiem szczerze, powiem uczciwie, że patrząc na wynagrodzenie całkowite, nie tyko na wynagrodzenie podstawowe, lecz także na wszelkie nagrody, dodatki oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne, nie obserwuję, żeby uposażenia pracowników Krajowej Administracji Skarbowej odbiegały od średniej rynkowej. Oczywiście nie oznacza to, że tak jest dla wszystkich. Statystyka jest brutalna. Być może są jeszcze miejsca, gdzie należy zaopiekować się pracownikami, niemniej jednak na grubych liczbach wygląda to całkiem przyzwoicie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo. Myślę, że pani poseł jest usatysfakcjonowana odpowiedzią.

Jeszcze są pytania. Do głosu zgłasza się pani poseł Izabela Leszczyna. Proszę bardzo.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, mam pytanie właściwie do pana posła, który przedstawiał koreferat. Pan poseł mówił, że życzy nam wszystkim, życzy Ministerstwu Finansów, żeby prognozy agencji ratingowych i Międzynarodowego Funduszu Walutowego nadal były tak dobre. Chciałabym zapytać pana posła, czy chodzi panu o tę prognozę Międzynarodowego Funduszu Walutowego, którą można ją znaleźć w monitorze fiskalnym, a która przewiduje wydatki bez pokrycia w trwałych dochodach. Rozumiemy, o czym mówimy. Mówimy o deficycie, mówimy o tym, że nie będziemy mieli dochodów, żeby pokryć trwałe wydatki. Międzynarodowy Fundusz Walutowy prognozuje, że w latach 2023–2025 każdego roku zabraknie nam 100 000 000 tys. zł. Jest to mniej więcej 4% PKB. Ponadto deficyt strukturalny mamy osiem razy większy niż Węgry. Chciałabym, żeby pan minister, a nie pani dyrektor, jakoś odniósł się do tego. Nie chciałabym, żeby pan poseł koreferujący pozostawił wszystkich w błogiej nieświadomości. Myślę, że pan poseł powinien także wiedzieć, że Polska wśród państw unijnych ma najwyższy deficyt. Dynamika wzrostu długu jest najwyższa w Unii Europejskiej.

Panie pośle, był pan łaskaw dziękować tutaj Ministerstwu Finansów, nie wiem dokładnie za co, był pan łaskaw porównać 4 lata świetnej koniunktury gospodarczej z latami, kiedy jako rząd borykaliśmy się z dwoma największymi kryzysami finansowymi. Niech pan troszkę poczeka. Będzie pan sobie porównywał rok 2021 i 2022. Mam nadzieję, że wtedy będzie za co dziękować Ministerstwu Finansów, dlatego że zmieni się już ekipa. Państwo niestety, co już doskonale widać, po prostu nie radzicie sobie z kryzysem.

Raczej jest to pytanie do pana ministra. Dlaczego tak się dzieje, panie ministrze, że mamy najniższy spadek PKB, wobec czego dochody także powinny spaść mniej niż gdzie indziej, pakiety pomocowe w innych państwach są porównywalne do polskiego, a jednak przyrost długu publicznego i koszmarny deficyt sektora finansów publicznych jest w Polsce po prostu nieporównywalny z innymi państwami? Co macie państwo zamiar z tym robić? Rozumiem, że do 100 000 000 tys. zł nie doskoczymy od razu. Nie wyrośniemy z długu, jak był łaskaw mówić jeden z pańskich kolegów, dlatego że trzeba umieć wyrastać, a póki co nie pokazujecie tego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Pani poseł, zanim oddam głos panu ministrowi, wezmę trochę w obronę kolegę posła. Musiał wyjść, ponieważ, z tego, co wiem, ma wystąpienie na sali posiedzeń. Trudno jest dyskutować co do pewnych wartości, o których pani powiedziała. Poziom długu i dynamika wzrostu długu są to jednak dwie różne rzeczy. Trudno powoływać się na to, że gospodarka węgierska jest gospodarką podobną chociażby w sensie wielkości do gospodarki polskiej. Trudno także nie dostrzegać tego, że w przypadku wszelkiego

rodzaju wydatków w sektorze finansów publicznych, w ogóle zobowiązań publicznych w najbliższych latach pandemia przyniesie w całej Europie dużo większe wzrosty. Oczywiście nikt nie chciałby tego robić, niemniej jednak jest to pewien fakt niewynikający z oceny pana posła koreferującego, tylko jednak z pewnej sytuacji, która miała miejsce, ma miejsce, a której trudno nie dostrzegać. Nie chciałbym jednak wchodzić specjalnie długo w tę dyskusję…

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Jedno zdanie.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

…ponieważ nie zaprowadzi nas ona specjalnie daleko.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Jedno zdanie, jeżeli mogę.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Jedno zdanie i oddamy głos panu ministrowi, dlatego że myślę, że pan minister jeszcze lepiej nam to wyjaśni.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Czy mogę jedno zdanie?

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Tak, oczywiście. Bardzo proszę.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Bardzo dziękuję. Jedno zdanie. Panie przewodniczący, chciałabym tylko, żebyśmy w gronie Komisji Finansów Publicznych nie używali propagandy, tylko mówili, jak jest. Poseł z Komisji Finansów Publicznych nie może porównywać doskonałych czasów w gospodarce światowej, a więc także w gospodarce polskiej z czasami kryzysu. Po prostu się tego nie robi.

Jeżeli natomiast chodzi o obecny deficyt, o obecny dynamiczny przyrost długu, chciałabym tylko powiedzieć, iż porównujemy się do innych państw unijnych. Tym się niepokoję, że inni nie mieli tak wysokiej dynamiki przyrostu długu ani nie mają tak ogromnych deficytów. My w czasie swoich kryzysów potrafiliśmy mieć jeden z najmniejszych przyrostów długów, nawet jeżeli wyłączymy… Jeden z najmniejszych. Tylko dwa kraje miały niższy przyrost długu niż my. Oczywiście mówię o końcu roku 2013, czyli nie ujmuję umorzenia obligacji z otwartych funduszy emerytalnych, żeby była jasność. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Naprawdę już kończąc z mojej strony jeszcze dopowiedzenie. Pani przewodnicząca, jeżeli mówimy o merytoryce, to gorąco proszę, żebyśmy mówili właśnie merytorycznie. Nie można także udawać, że nie ma sytuacji, w której w Europie inne państwa mają dużo wyższy dług publiczny. Naprawdę oczekuje pani tego, żeby wszystko było *correct*. Gorąco proszę, już naprawdę nie wchodząc w dyskusje, panie ministrze. Widzę, że pan minister już bardzo chciałby zabrać głos. Panie ministrze, proszę bardzo serdecznie o zabranie głosu.

Sekretarz stanu w MF Sebastian Skuza:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, syntetycznie odniosę się do pewnych szacunków. Komisja Europejska szacuje, że średni wzrost długu w państwach Unii Europejskiej wyniesie ok. 16% PKB. U nas Unia Europejska szacuje ów wzrost na 12%. Zwracam również uwagę, z czego przyrost ten wynika. Mianowicie wynika z tarczy antycovidowej mającej wpływ głównie na przedsiębiorców niezależnie, czy to mówimy o funduszu COVID-owym, czy to mówimy o tarczy Polskiego Funduszu Rozwoju.

Mogę powiedzieć jeszcze jedną rzecz. Dwa tygodnie temu miałem kontakt z Bankiem Światowym. Polski system ochrony pracodawców i miejsc pracy został oceniony bardzo wysoko i pozytywnie. Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, jeżeli pan pozwoli, jeszcze pan minister Patkowski chciałby dodać słowo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Panie ministrze, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, trudno nie odnieść się do wypowiedzi pani przewodniczącej Leszczyny. W pewnym sensie niestety trzeba ją uściślić, dlatego że pozostawiona taką, jaką była, pozostawia nas w sferze niedomówień i półprawd. Deficyt, na który powołuje się pani przewodnicząca, dotyczy drugiego kwartału 2020 roku. Proszę zwrócić uwagę, że jednak porównuje się deficyty całoroczne, a nie kwartalne. Owszem, w drugim kwartale, nie wypieramy się tego, państwo polskie poniosło wysokie koszty ratowania gospodarki związane z epidemią koronawirusa. Drugi kwartał to był ten moment, kiedy je ponosiliśmy. Niektóre państwa zaczęły je ponosić już w pierwszym kwartale. Stąd przy porównaniu drugiego kwartału deficyt jest większy niż w takich państwach jak np. Włochy, Francja czy Hiszpania. Wynika to jednak z tego, że tam epidemia była rozłożona na więcej miesięcy niż z Polsce. Proszę wziąć to pod uwagę.

Po drugie, chciałbym także zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Panie przewodniczący…

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Jeżeli mogę dokończyć, chciałbym powiedzieć, że jeżeli chodzi o deficyt sektora finansów publicznych, tak, w tym roku przekraczamy 3%. Ma pani rację. I to przekraczamy wyraźnie. Od początku mówiliśmy, że tak będzie. Proszę natomiast zauważyć, że…

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Jakie 3%?

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

…do roku 2015 granica 3% deficytu przez rząd Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego była dochowana tylko dwa razy, w roku 2008 i w roku 2015. Zgodzę się z panią, pani przewodnicząca, że z długu należy umieć wyrastać. Z długu nie można wyrastać poprzez kradzież pieniędzy z OFE i zbijanie w ten sposób deficytu, który nie powoduje przekroczenia 60% PDP w relacji PKB. Tutaj w pełni się z panią zgadzam. W roku 2020 warto ponieść koszty ratowania gospodarki, które w roku 2021 pozwolą nam wracać do równowagi makroekonomicznej. Najprawdopodobniej w roku 2021 3% deficytu według metodologii unijnej także nie uda się nam osiągnąć. Wprost to komunikujemy. Chcemy natomiast powrócić do tego nie po 6 czy 7 latach jak rząd Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego, tylko chcemy do tego wrócić w perspektywie o wiele krótszej. To jest cel gospodarczy polityki rządu.

Dzisiaj powiem tak. Cieszę się, że przy takim deficycie udało się nam ochronić miejsca pracy i udało się nam zahamować wzrost bezrobocia. W roku 2009 i w roku 2010, kiedy państwo również przekroczyliście granicę dopuszczalnego deficytu, bezrobocie rosło. My nasz deficyt, nasz w sensie polski, państwa polskiego, poświęcamy na to, żeby ratować miejsca pracy i gospodarkę. Rządowi Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego nie udało się tego zrobić.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Panie przewodniczący, przepraszam, ale muszę dwa zdania. Szkoda, że pan minister Patkowski nie jest posłem, dlatego że pozwałabym go do Komisji Etyki Poselskiej, a tak to nie wiem, być może spotkamy się w sądzie. Nie jest dopuszczalne, panie przewodniczący, żeby urzędnik państwowy na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych w Sejmie mówił do posła, że jakiś rząd ukradł pieniądze z OFE. Proszę, żeby pan poseł zapoznał się z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, żeby pan poseł przeczytał sobie ekspertyzy, które są w Ministerstwie Finansów, w którym pan obecnie pracuje, żeby zapytał pan swoich współpracowników, którzy rozumieją wyrazy, których pan używa, a pewnie nie zawsze rozumie, żeby panu to wytłumaczyli. Otóż panie pośle… to znaczy, panie ministrze Patkowski, nie mówię o żadnym deficycie w ciągu kwartału. Pan w ogóle nie wie, o czym mówię, ale nic panu na to nie poradzę.

Mówimy… pan poseł mówił o prognozach Międzynarodowego Funduszu Walutowego, że są genialne dla Polski. Mówię więc panu, że prognoza Międzynarodowego Funduszu Walutowego dla Polski, jeżeli chodzi o deficyt na najbliższe lata, wyraźnie wskazuje, że deficyt wyniesie ok. 100 000 000 tys. zł, że wyniesie 4% PKB w przyszłych latach. Niechżesz pan nie kłamie. W tym roku od 3% do 12% jest strasznie daleko. Nie wolno mówić, że deficyt przekroczy 3%, skoro wynosi 12%. Panie ministrze, chyba tyle pan rozumie. W tym roku mamy 12% deficytu, więc niech pan nie opowiada bzdur.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Pani poseł, przepraszam, ale wejdę pani w słowo. Prosi pani o właściwe zachowanie. Myślę, że gościa nie powinniśmy w taki sposób traktować.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Mówię tylko o pewnej niewiedzy pana ministra, a pan minister mówi, że ktoś jest złodziejem.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Mamy świadomość tego, że pan minister jest naszym gościem. Co do tego chyba wszyscy się zgadzamy. Powinniśmy zachować pewien poziom odniesienia się. Myślę, że dzisiaj w polskim Sejmie padło tak wiele słów zupełnie niepotrzebnych, było wiele takich zachowań, że naprawdę nie mamy czym dobrym dzisiaj się legitymować.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Mam nadzieję, że pan minister przeprosi.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Gorąco proszę, żebyśmy stonowali odrobinę i rzeczywiście wzięli się do kolejnego z projektów.

Poseł Janusz Cichoń (KO):

Prowokuje pan minister. Prowokuje tak jak PiS.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Państwo posłowie, nie chciałbym wchodzić teraz w dyskusje, kto kogo prowokuje. Gorąco proszę o to, żebyśmy uszanowali zdanie posła.

Poseł Jerzy Materna (PiS):

W Sejmie też było bardzo ładnie. Wielka kultura.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Drodzy państwo, nie chcę być nieelegancki, ale pozwólcie, jak mówi przewodniczący, to go wysłuchajcie. Wysłuchaliśmy posła koreferenta. Przechodzimy, według porządku, do dyskusji nad kolejnym projektem. Zakładam, że nie ma wniosków przeciwnych. Chciałbym rozpocząć prace nad drugą częścią, czyli częścią budżetową 77. Gorąco proszę o to, żebyśmy w tym momencie zajęli się tą konkretną rzeczą, realizując kolejne punkty porządku dziennego naszego posiedzenia Komisji. Dziękuję serdecznie.

W tej sytuacji poproszę o referat ze strony ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej do części budżetowej 77. Proszę o przygotowanie się do koreferatu ze strony pana posła Janusza Cichonia. Panie ministrze, gorąco proszę o wypowiedź.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję. Panie przewodniczący, zostałem wyznaczony do zreferowania części 77 w imieniu Ministerstwa Finansów. Część 77 obejmuje podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa obejmujące dochody podatkowe, a także część dochodów niepodatkowych oraz dochody pochodzące z Unii Europejskiej przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych przez administrację rządową. Od razu na wstępie chciałbym zaznaczyć, że tutaj odnosząc się, porównując wartości rok do roku, Ministerstwo Finansów przyjęło wartości z nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2020. Od razu chciałbym to zaznaczyć, dlatego że pewnie będzie o to pytanie. Metodologicznie porównujemy projekt ustawy budżetowej na rok 2021 do znowelizowanej ustawy budżetowej na rok 2020.

Prognozujemy, że ogółem w roku 2021 dochody ujęte w części 77 wyniosą 379 700 474 tys. zł. Nominalnie jest to o 3,6% więcej w stosunku do wykonania roku 2020. Oczywiście wśród dochodów części 77 najważniejsze są dochody podatkowe i inne wpłaty. Jeżeli chodzi o poziom dochodów budżetu państwa w 2021 roku, będzie on determinowany przewidywanym powrotem gospodarki na ścieżkę wzrostu. Po spodziewanym spadku w roku 2020 prognozujemy, że w roku 2021 dochody podatkowe wzrosną o 5,5%. Wskaźnikami makroekonomicznymi, które determinują naszą prognozę dochodów w projekcie ustawy budżetowej, są: wzrost PKB w ujęciu realnym o 4% i w ujęciu nominalnym o 5,4%, średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,8%, wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej nominalnie o 2,6% i wzrost spożycia prywatnego w ujęciu nominalnym o 6,3%.

Oprócz determinantów makroekonomicznych chciałbym także wskazać na pewne działania legislacyjno-programowe rządu, które będą wpływały na kształtowanie się części 77 w roku 2021. Do najistotniejszych tego typu działań należy zaliczyć: wprowadzenie kas online oraz tzw. wirtualnych kas rejestrujących, zmiany w zakresie poboru podatku u źródła oraz wprowadzenie pakietu uszczelniającego w obszarze podatku CIT, wprowadzenie automatycznej wymiany informacji o schematach podatkowych transgranicznych, wprowadzenie nowego, proinwestycyjnego systemu opodatkowania osób prawnych wzorowanego na rozwiązaniu zastosowanym w Estonii, tzw. estońskiego CIT-u, o którym była mowa w trakcie exposé premiera Mateusza Morawieckiego.

Szacujemy także efekt na zwiększenie bazy podatkowej wypłaty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów, czyli tzw. czternastej emerytury, co zostało ujęte w projekcie ustawy budżetowej, odliczenie straty poniesionej w 2020 roku od dochodu z działalności uzyskanego w 2019 roku oraz odliczenie od przychodu, dochodu darowizn przekazanych na przeciwdziałanie COVID-19, dodatkową obniżkę stawek podatku akcyzowego pobieranego od każdego rodzaju paliw silnikowych o 23 zł za 1000 litrów lub 1000 kilogramów. Jest to zmiana, którą niedawno Wysoka Izba procedowała. Jest ona związana z obniżeniem wpłaty do budżetu z tytułu podatku akcyzowego i automatycznym zwiększeniem Krajowego Funduszu Drogowego, dzięki czemu dajemy dodatkową przestrzeń na wzmocnienie potencjału inwestycyjnego, publicznego potencjału inwestycyjnego. Jest to także podwyższenie z 250 tys. euro do 2000 tys. euro limitu przychodu uprawniającego do skorzystania z uproszczonej zryczałtowanej formy opodatkowania PIT. To również jest wykonanie zobowiązania zgłoszonego przez premiera Morawieckiego w trakcie exposé.

Największe wzrosty w 2021 roku w stosunku do 2020 roku osiągniemy w zakresie podatku VAT. Jest to wzrost o 11 000 000 tys. zł, czyli 6,5%. W zakresie podatku PIT wzrost wyniesie 5 200 000 tys. zł, czyli 8,1%. Podatek akcyzowy wzrośnie o 2 700 000 tys. zł, czyli o 3,9%. Przewidujemy natomiast spadek dochodów z tytułu CIT. Jest on związany właśnie z prowadzeniem podatku estońskiego.

W ustawie budżetowej pojawia się także nowa pozycja, ale nie nowa w polskim porządku prawnym, ponieważ funkcjonuje ona już od kilku lat. Jest to podatek od sprzedaży detalicznej, z którego wpływy szacujemy w wysokości 1 500 000 tys. zł. Oprócz podatku CIT także w przypadku podatku od kopalin przewidujemy spadek o 200 000 tys. zł, czyli o niecałe 12%. Największy spadek odnotujemy w przypadku wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego. Wyniesie on aż 6 100 000 tys. zł, czyli 82%, co wynika z planu finansowego Narodowego Banku Polskiego na rok 2020. Jak natomiast wszyscy dobrze wiemy, wykonanie planu finansowego Narodowego Banku Polskiego jest obarczone dużą niepewnością. W związku z tym tutaj w trakcie wykonywania roku budżetowego 2021 nie wykluczamy pewnych zmian.

Proszę Wysoką Komisję o przyjęcie przedstawionych liczb.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

O przedstawienie koreferatu proszę pana posła Janusza Cichonia. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Janusz Cichoń (KO):

Szanowny panie przewodniczący.

Sekretarz stanu w MF Sebastian Skuza:

Przepraszam bardzo, panie przewodniczący. Czy mogę jeszcze słowo? Panie przewodniczący, chciałbym prosić o usprawiedliwienie mojej nieobecności, dlatego że muszę się udać na plenarne posiedzenie Senatu. Ministerstwo Finansów dalej będzie reprezentował pan minister Patkowski. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję serdecznie za obecność do tej pory. Dziękuję gorąco, panie ministrze.

Proszę bardzo.

Poseł Janusz Cichoń (KO):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, mogę powiedzieć, że niespecjalnie dziwi mnie to, że pan Piotr Patkowski reprezentuje Ministerstwo Finansów w tej części, dlatego że w gruncie rzeczy budżet, jeżeli chodzi o dochody podatkowe, jest oparty na mitach, na trzech mitach. Pierwszy mit to ten, że pandemia się skończyła, wirus jest w odwrocie, wszystko jest pod kontrolą. Legło to u podstaw formułowania założeń makroekonomicznych, które dzisiaj moim zdaniem wymagają rewizji, dlatego że nie uwzględniają, na starcie nie uwzględniały prognoz ekspertów dotyczących sytuacji, jeżeli chodzi o pandemię i konsekwencje tego, co się będzie działo w tej sferze, jeżeli chodzi o wzrost gospodarczy, o zatrudnienie i o wynagrodzenia. Prognozy mówią dosyć wyraźnie, że to, co mamy dzisiaj, to jeszcze nie jest szczyt pandemii, że najgorsze przed nami, a więc dotyczyć to będzie nie tylko roku 2020, ale także roku 2021. Eksperci wskazują, że jeżeli chodzi o Polskę, szczyt zachorowań przypadnie na styczeń, luty. Jest to pierwszy mit.

Drugi mit, który mamy w budżecie, jeżeli chodzi o dochody podatkowe, to w gruncie rzeczy mit założycielski Prawa i Sprawiedliwości. Jest to kwestia uszczelnienia systemu podatkowego, której Prawo i Sprawiedliwość przypisuje wzrost dochodów podatkowych. Już w 2019 roku mieliśmy dowody na to, że jest to założenie nieprawdziwe, że w dużej mierze wzrost dochodów podatkowych wynikał ze wzrostu gospodarczego oraz z procykliczności, z jaką mamy w tej sferze do czynienia. Mówię tutaj o spadku dochodów w relacji do PKB, jeżeli chodzi o VAT w roku ubiegłym. Jest to widoczne także wyraźnie w tym roku. W drugim kwartale spadki dochodów podatkowych były zdecydowanie wyższe niż spadek PKB. Trzeci kwartał jest z wyraźnym, dużym odbiciem. Wzrosty są wyższe niż przyrost tempa wzrostu gospodarczego.

Oczywiście dostrzegamy działania legislacyjne, wysiłki legislacyjne rządzących. Mało tego, mogę przynajmniej powiedzieć, że w zdecydowanej części są one realizacją projektów, które swego czasu postulowaliśmy i rozpoczynaliśmy. Przykłady stanowią tutaj JPK czy klauzula do spraw unikania opodatkowania. Niestety narzędzia te nie są należycie wykorzystywane. Powiem o tym jeszcze za chwilę.

Mamy tutaj także sporo zaniechań. Kluczowym zaniechaniem – podaję to jako przykład od 5 lat – jest rejestr faktur online, którego wprowadzenie minister finansów deklarował 5 lat temu, a korzyści wynikające z wprowadzenia rejestru szacował na 3 000 000 tys. zł rocznie. Mówię o rejestrze online, nie mówię o muzeum faktur, panie ministrze. Nie mówię o muzeum faktur, które wygenerowaliście w oparciu o JPK, tylko o fakturach w rzeczywistym czasie oraz o możliwości interwencji.

Trzeci mit to poprawa efektywności i skuteczności administracji podatkowej w zakresie ściągalności podatków i egzekwowania zaległości podatkowych. Mamy ponad 120 000 000 tys. zł. W tej chwili już takie są zaległości podatkowe. Z roku na rok rosną. Po to, żeby zobrazować, jak wygląda skuteczność, posłużę się przykładem walki z mafią hazardową, która ciągle czerpie zyski z nielegalnych automatów do gier, podczas gdy wy już od 2017 roku odtrąbiliście wielki sukces. Powiem tak. Na blisko 1 000 000 tys. zł kar prawomocnie nałożonych przez Krajową Administrację Skarbową w okresie blisko 3 lat do budżetu wpłynęło tylko 45 000 tys. zł, co stanowi 4,5% wymierzonych kwot. W dodatku kwoty te stanowią dobrowolne wpłaty, kiedy komuś były potrzebne zaświadczenia o niezaleganiu. Natomiast efekty prac egzekucyjnych wynoszą 14 000 tys. zł.

Jeszcze gorzej wygląda sytuacja w tym roku. Łączna kwota kar pieniężnych nałożonych decyzjami ostatecznymi wynosi ponad 181 000 tys. zł, a dobrowolnie wpłacona kwota to 275 tys. zł. Z egzekucji jest zero. Koszty poniesione przez Krajową Administrację Skarbową w pierwszym półroczu… to jest… to jest w ogóle kwiatuszek. Badania i oględziny automatów. Mamy 16 osób, które na tym zarabiały, prawie 1500 tys. zł, rekordzista ponad 380 tys. zł. W sumie jest to 100 tys. zł więcej niż wpłaty z całej tejże działalności. Do tego jeszcze mamy koszty związane z magazynowaniem i składowaniem zajętych automatów wynoszące 6000 tys. zł. Polecam chociażby lekturę „Pulsu Biznesu" z dnia 3 września, gdzie mamy wyraźnie sformułowaną tezę, że zajęte automaty z powrotem trafiają na rynek. Żeby było jeszcze śmieszniej, mogę powiedzieć, iż mamy do czynienia z taką oto sytuacją, w której kary są nakładane na tych samych ludzi dwukrotnie, trzykrotnie, wielokrotnie. Nikt nie robi żadnego wysiłku, żeby ściągnąć z ich kasę.

Dramatycznie wygląda sytuacja, jeżeli chodzi o funkcjonowanie urzędów celno-skarbowych. Jest to zbrojne ramię fiskusa. Tak przynajmniej powinno być. Mogę powiedzieć, że w pierwszym półroczu zakończono 627 spraw, było 226 kontroli, 302 postępowania podatkowe i 99 postępowań kontrolnych. W sumie była to kwota 2 000 000 tys. zł, tyle że 65% stanowi efekt zakończonych postępowań kontrolnych wszczętych jeszcze przez kontrolę skarbową. Jest to kwota 1 324 000 tys. zł. Oznacza to, że zreformowana Krajowa Administracja Skarbowa, wykrywając przestępców i walcząc z mafią, przyniosła do budżetu 709 000 tys. zł. Pamiętam, że w 2015 roku było to 18 500 000 tys. zł. Tyle wynosiły ustalenia nieprawidłowości przez urzędy kontroli skarbowej. Nie chcę już wnikać w szczegóły. 120 000 000 tys. zł zaległości podatkowych to recenzja tego, co się dzieje w tym zakresie.

Tak się składa, że trzy mity, o których mówię, są to zasadnicze, podstawowe determinanty dochodów budżetowych. Są to parametry makroekonomiczne, uszczelnienie systemu podatkowego, efektywność. Dochodzi jeszcze wysokość opodatkowania, która nieco się zmienia. Pojawiają się także nowe podatki. Nie będę omawiał tego w szczegółach. Przypomnę tylko, że jeżeli chodzi o VAT, mamy podwyżkę, której miało już nie być. W zakresie CIT-u mamy nowe podatki albo zmianę formuły opodatkowania, chociażby spółki komandytowe, podatek u źródła, ale też podatek estoński. W sumie kwestie te nieco się znoszą. W zakresie PIT-u mamy uproszczoną formę ryczałtową, ale tak naprawdę bez zmian pozostaje kwota wolna, koszty uzyskania przychodów i progi podatkowe. Efektywna stawka podatkowa na pewno nie rośnie.

W tym wszystkim i w zakresie CIT-u, i w zakresie PIT-u nie bez znaczenia jest także kwestia PPK. Jest to kwestia, nad którą moim zdaniem także warto się pochylić. Wprowadzenie PPK w dzisiejszych warunkach, w dzisiejszej sytuacji oznacza dodatkowe koszty po stronie przedsiębiorców. Są to także mniejsze dochody dyspozycyjne po stronie podatników, pracowników, jak również koszty po stronie budżetu. Być może warto byłoby się z tego wycofać, podobnie jak ze sprzedaży detalicznej. Jest ona odkładana w czasie dosyć długo, pamiętajmy natomiast o przerzucalności podatków. Podatek ten ma takie znamiona. W całości zostanie przerzucony na konsumentów. Mało tego, jest to impuls inflacyjny, który zadziała w kierunku wzrostu inflacji, a zdaje się, że powinniśmy zacząć panować nad inflacją, dlatego że w tej chwili mamy najwyższą inflację w Europie.

Są to moje podstawowe uwagi. Mam jeszcze sporo uwag szczegółowych, ale może na tym etapie nie będę ich wyrażał. Konkludując, uważam, że część 77 wymaga pogłębionej analizy po stronie Ministerstwa Finansów, jak też dokonania korekt uwzględniających te kwestie, o których mówiłem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Myślę, że wszystkie uwagi gdzieś są analizowane i każdy traktuje je poważnie, tak jak pan powiedział.

Otwieram dyskusję na temat części budżetowej 77. Proszę o zadanie pytań przez panie posłanki i panów posłów. Nie widzę. Szanowni państwo, tym samym stwierdzam zakończenie omawiania projektu… Jest pytanie. Bardzo proszę.

Poseł Zofia Czernow (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, moje pytanie tylko pośrednio dotyczy podatków. Są to podatki, które wpływają do samorządów, ale to wszystko stanowi finanse publiczne. Myślę, że w związku z tym jest to dobra okazja, żeby zadać pytanie, dlatego że na interpelacje nie ma konkretnych odpowiedzi. Chodzi mi mianowicie o podatek od nieruchomości od terenów kolejowych zajętych pod infrastrukturę kolejową. Tereny kolejowe, na których znajduje się infrastruktura kolejowa, zgodnie ze zmianami, które miały miejsce w 2016 roku, zostały zwolnione z podatku, jednak przepis jest bardzo nieprecyzyjny, co spowodowało zupełnie odwrotne skutki. Sytuacja jest mianowicie taka, że na ogół są to bardzo duże działki o dużej powierzchni, których czasami tylko 10% jest zajętych pod infrastrukturę kolejową, a pozostałe 80%, 70% jest wykorzystywane komercyjnie na działalność niezwiązaną z kolejnictwem. Pomimo tego od terenów tych samorządy nie otrzymują żadnego podatku. Jest to działalność wysoce komercyjna. Jest to działalność handlowa, parkingi publiczne, kopalnie itd. Z tego tytułu samorządy tracą rocznie 1 500 000 tys. zł.

Od jakiegoś czasu prowadzona jest dyskusja z Ministerstwem Finansów. W tym roku zespół miał przedstawić zmiany w ustawie, żeby wyeliminować tego typu nieprawidłowości. Ciągle mówimy o sprawiedliwym opodatkowaniu, a tutaj jest to skrajnie niesprawiedliwe. Co się stało? Zbliża się koniec listopada. Jest to termin, kiedy można zmieniać podatki. Nic takiego się nie pojawiło. Moje pytanie jest takie, kiedy Ministerstwo Finansów ostatecznie zaproponuje zmiany w tej sprawie. To po pierwsze.

Po drugie, skoro tyle zwleka – Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego o tym wie, Związek Miast Polskich o tym wie, Związek Powiatów Polskich o tym wie, wszyscy o tym wiedzą – to być może Ministerstwo Finansów nie chce dokonywać owych zmian, tylko zgadza się na to, żeby od takich działek nie płacić podatku. Ostatnio mówi się, że działki mają być nawet scalane, żeby w ogóle nie płacić podatku od terenów kolejowych. Być może Ministerstwo Finansów chce dokonać jakiejś refundacji dochodów utraconych przez samorządy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, proszę o odniesienie się.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję bardzo. Pytanie pani poseł jest bardzo ważne. W sumie cieszę się, że padło. Zaraz się do niego odniosę. Zanim jednak odniosę się do niego, wcześniej krótkie odniesienie do wypowiedzi pana posła Cichonia. Z całej tej wypowiedzi przede wszystkim wyciągam jeden wniosek, a mianowicie pewnego rodzaju obawy czy zastrzeżenia do prognoz makroekonomicznych, na których Ministerstwo Finansów opiera swoje prognozy, jeżeli chodzi o dochody podatkowe w przyszłym roku. Chciałbym się zwrócić do pana posła.

Trochę trudno jest mi się czuć adresatem opinii, że rząd ostrzegał czy ktoś mówił o tym, że skutki gospodarcze pandemii się skończyły. Gdyby pan poseł cofnął się o 2 miesiące i zwrócił uwagę na moje wypowiedzi w sierpniu, to kiedy przedstawialiśmy projekt ustaw budżetowej, bardzo wyraźnie wtedy podkreślałem na spotkaniach z dziennikarzami, że nie jestem w stanie w 100% wykluczyć żadnego, nawet najbardziej pesymistycznego wariantu, jeżeli chodzi o rozwój epidemii i że jako Ministerstwo Finansów jesteśmy zobowiązani, żeby uwzględniać nawet najbardziej pesymistyczne scenariusze. Wtedy w sierpniu wszyscy oburzyli się na tę wypowiedź. Oburzyło się wielu ekonomistów, wielu dziennikarzy. Ministerstwo Finansów było przedmiotem krytyki pod kątem tego, że nasze założenia są zbyt konserwatywne, że nikt nie szacuje aż tak dużego spadku PKB, żaden rynek, żaden ekonomista nie szacuje tak, jak robi to Ministerstwo Finansów. Chciałbym zwrócić uwagę, że od miesiąca międzynarodowe prognozy regularnie się pogarszają, ale dalej według tych prognoz szacowany spadek PKB w tym roku na minus 4,6% i tak jest bardziej konserwatywnym założeniem niż to, co prognozują agencje ratingowe, agencje międzynarodowe czy głównie ekonomiści najważniejszych instytucji finansowych.

Jest tylko jeden ekonomista, którego znam, być może jest ich więcej, jeżeli pan poseł mi ich wskaże, bardzo chętnie odniosę się do tego, ale znam tylko jednego znanego ekonomistę na rynku polskim, który prognozuje większy spadek PKB niż to robi Ministerstwo Finansów. Jest to dr Sławomir Dudek. Nie znam ani jednej innej oceny, która wskazywałaby, że spadek PKB będzie niższy. W związku z tym dzisiaj będę bronił konserwatywnych założeń, jak to niektórzy określają, dosyć pesymistycznych założeń, jakie są w budżecie państwa, dlatego że to właśnie dzięki nim obecnie mamy rezerwę na to, co się dzieje w gospodarce nie tylko polskiej, ale także światowej. Niestety mamy drugą falę koronawirusa i w związku z tym pewnego rodzaju obostrzenia sanitarne.

Jako rząd, jako państwo polskie jesteśmy zobligowani do tego, żeby uruchamiać pomoc dla tych przedsiębiorców, którzy dzisiaj ponoszą tego konsekwencje. Dzięki temu mamy do tego przestrzeń fiskalną. Dzięki temu, że założyliśmy takie, a nie inne wskaźniki makroekonomiczne, dzisiaj nie musimy mówić o kolejnej nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2020 ani nie musimy zmieniać wskaźników makroekonomicznych na rok 2021, dlatego że ciągle dają nam przestrzeń, żeby przystosować się do obecnej sytuacji ekonomicznej. Z wielką radością odczytuję wszystkie niezależne, dlatego że przecież agencje ratingowe nie są zależne od rządu, bardziej optymistyczne informacje dotyczące tego, że spadek w tym roku będzie mniejszy, że polska gospodarka wypada lepiej niż to wynika z konserwatywnych prognoz Ministerstwo Finansów. Oby się to sprawdziło, ale my jako Ministerstwo Finansów musimy sobie robić rezerwę na to, żeby być gotowym na takie sytuacje, jaka dzisiaj jest naszym udziałem, i móc uruchamiać takie pakiety tarczowe, jakie dzisiaj zapowiedział pan premier Morawiecki.

Jeżeli chodzi o pytanie pani poseł, powiem tak. Ministerstwo Finansów ma tutaj wyrobioną dosyć jednoznaczną opinię na temat wspomnianego przepisu. Mamy propozycje zmian, które idą w tym samym kierunku, który proponuje pani poseł. Jest to jednak ustawa, której tak naprawdę gospodarzem jest Ministerstwo Infrastruktury. Wprowadzenie zmian wymaga porozumienia na gruncie Ministerstwa Infrastruktury i Ministerstwa Finansów. Wiadomo, że interesy są trochę rozbieżne. Ministerstwo Finansów zawsze dba o dochody podatkowe, nie tylko swoje, ale także samorządów. Z kolei Ministerstwo Infrastruktury dba o dobrostan spółek kolejowych. Proszę zauważyć, że kij ma dwa końce. Zmiana niekorzystna dla dochodów samorządowych, jest korzystna dla polskich spółek kolejowych. Nie ma to jednoznacznego negatywnego wydźwięku.

Jako Ministerstwo Finansów generalnie uważamy, iż regulacja ta powinna być w jakiś sposób doprecyzowana, żeby takie sytuacje, o jakich pani poseł tutaj powiedziała, nie wydarzały się. Jako Ministerstwo Finansów wychodzimy z taką propozycją. Będziemy o tym rozmawiać z Ministerstwem Infrastruktury, jest to natomiast decyzja, której nie możemy podjąć samodzielnie. Musi być podjęta na etapie Komitetu Stałego Rady Ministrów i Rady Ministrów, tak samo jak zmiana, która została wprowadzona bodajże 2 czy 3 lata temu, która także była decyzją Komitetu Stałego Rady Ministrów i Rady Ministrów. Jako Ministerstwo Finansów będziemy prezentować nasz pogląd, będziemy starali się przekonać do tego Ministerstwo Infrastruktury. Jaka natomiast będzie decyzja Komitetu Stałego Rady Ministrów i Rady Ministrów, w tym momencie nie mogę zadeklarować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo. Widzę, że do głosu zgłaszał się jeszcze raz pan poseł Cichoń. Proszę bardzo. Pan poseł Dariusz Rosati w drugiej kolejności.

Poseł Janusz Cichoń (KO):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, nie widzę potrzeby kolejnej nowelizacji budżetu na rok 2020. Moim zdaniem mamy tutaj pewien zapas. Mówię natomiast o budżecie 2021 roku, który w założeniach jest obarczony błędami wynikającymi z niedoszacowania wpływu tego, co się będzie działo, jeżeli chodzi o COVID w najbliższych miesiącach, także na początku przyszłego roku, zwłaszcza w pierwszym kwartale przyszłego roku, kiedy tąpnięcie będzie zdecydowanie większe niż mogło się wam wydawać w końcu września. Potwierdzenie, że mogło się wam wydawać inaczej, znajdowaliśmy w wystąpieniach pana premiera, ministra finansów i wielu innych osób.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):
Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:
Przepraszam bardzo. Czy było to pytanie, do którego mam się odnieść, czy było kierowane do kogoś innego?

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):
Panie ministrze, wydawało mi się, że była to bardziej deklaracja polityczna niż pytanie. Dlatego pozwoliłem sobie na przejście od razu do kolejnej wypowiedzi.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:
Pozwolę sobie tutaj oprzeć się, że agencje ratingowe…

Poseł Janusz Cichoń (KO):
Jeszcze jedno zdanie.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:
… mają odmienną ocenę sytuacji niż pan poseł.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):
Pozwólmy sobie dokończyć odpowiedzi. Pan minister…

Poseł Janusz Cichoń (KO):
Przed jesienną rundą prognoz tak naprawdę…

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:
Potwierdzę tylko, że agencje ratingowe…

Poseł Janusz Cichoń (KO):
Twierdzę, że macie państwo czas na głębszą refleksję w tej sprawie. Jestem przekonany i sygnalizuję to w swoim koreferacie, że dzisiaj jest to konieczne, biorąc pod uwagę stan rzeczywisty, faktyczny, odbiegający znacznie od tego, jak wyglądało to jeszcze we wrześniu, biorąc pod uwagę także wasze prognozy rozwoju sytuacji, jeżeli chodzi o pandemię.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):
Bardzo dziękuję za wypowiedź. Proszę, panie pośle. Zwracam się do pana posła Rosatiego. Proszę.

Poseł Dariusz Rosati (KO):
Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowna Komisjo, chciałbym w pewnym sensie wzmocnić argumentację pana posła Cichonia. Muszę powiedzieć, że wyjątkowo nie jest to krytyka pod adresem Ministerstwa Finansów, dlatego że państwo przygotowywali założenia makroekonomiczne do projektu budżetu na przyszły rok w sierpniu, we wrześniu. Od końca września sytuacja diametralnie się zmieniła. Przez dłuższy czas mówił o tym pan poseł Cichoń. W końcu września mieliśmy pomiędzy 1000 a 1500 zakażeń dziennie. Dzisiaj mamy 16 tys. Prawdopodobnie nikt nie spodziewał się tak szybkiego tempa przyrostu pandemii. W tym świetle założenia co do stanu gospodarki i jej osiągnięć w czwartym kwartale tego roku, które państwo przyjęliście, są zdecydowanie przeszacowane. Musimy brać pod uwagę fakt, że w czwartym kwartale prawdopodobnie będziemy mieli recesję liczoną kwartał do kwartału w przeciwieństwie do oczekiwań wzrostu gospodarczego. Jeżeli tak, to oczywiście będziemy mieli także efekt przeniesienia na przyszły rok. W przyszłym roku będziemy mieli znacznie trudniejszą sytuację.

Apeluję tylko o to, że trakcie prac budżetowych ciągle jeszcze jest czas na to, żeby ewentualnie jeszcze raz przerobić wszystkie założenia makroekonomiczne, żeby po prostu nie spotkała nas przykra niespodzianka, jeżeli chodzi o zaplanowane dochody. Co do wydatków, już wiemy, że będą dodatkowe. W związku z tym po to, żeby uniknąć jakiegoś załamania, nad którym państwo nie będziecie w stanie utrzymać kontroli, powinno się brać pod uwagę taki rozwój sytuacji. Żaden z ośrodków analitycznych nie przygotował, nie zweryfikował prognoz na ten rok i na przyszły rok, biorąc pod uwagę wydarzenia ostatnich tygodni, dlatego że trochę to trwa. Jednakże prognozy te będą

się pojawiać w najbliższych tygodniach czy miesiącach. Czekamy na jesienną prognozę Komisji Europejskiej, która prawdopodobnie, a wręcz z całą pewnością weźmie pod uwagę ostatnie wydarzenia. Będzie ona zdecydowanie bardziej pesymistyczna. Krótko mówiąc, to, co przedstawia pan jako relatywnie czy rozsądnie konserwatywne założenia Ministerstwa Finansów, w dużym stopniu jest nieaktualne. Z dnia na dzień, panie ministrze, stają się one założeniami optymistycznymi. Tylko tyle, jeżeli chodzi o głos Komisji Finansów Publicznych dotyczący głównie założeń makroekonomicznych i związanych z owymi założeniami szacunków dochodów podatkowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister chciałby jeszcze się odnieść?

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Króciutko.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Nie kryję, że chciałbym zmierzać do końca naszej dyskusji w tym punkcie.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Tak, tak. Myślę, że co do jednego wszyscy się tutaj zgodzimy. Rzeczywiście obowiązkiem Ministerstwa Finansów jest dokonywanie permanentnej oceny sytuacji makroekonomicznej. W zależności od zmieniającej się sytuacji należy na to reagować. W pełni deklaruję to panu posłowi Cichoniowi i panu posłowi Rosatiemu. Macie panowie rację. Oczywiście jeżeli będą czarne scenariusze, których, jak mówiłem wcześniej, nie można wykluczyć – skrajną odpowiedzialnością jest patrzenie na świat przez różowe okulary – będziemy na nie reagować. Tak samo pan profesor Rosati powiedział o recesji w czwartym kwartale. Także bierzemy to pod uwagę. Nie jest to nawet recesja w scenariuszu lockdownu. W zwykłym scenariuszu technicznym recesję w czwartym kwartale niestety należy zakładać.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, nie widzę więcej zgłoszeń. Wyczerpaliśmy dyskusję w tym punkcie. Stwierdzam zakończenie omawiania projektu budżetu w zakresie części 77.

Przechodzimy, szanowni państwo, do części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna. Rozumiem, że będziemy omawiać ją razem z częścią 83. O zabranie głosu poproszę ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej. O przygotowanie koreferatu poproszę panią poseł Gabrielę Masłowską.

Panie ministrze, serdecznie proszę.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję. Bezpośrednio w zastępstwie pana ministra Skuzy, dlatego że to on pierwotnie miał to przedstawiać, mam nadzieję, że przynajmniej w części dobrze go zastąpię.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 utworzono rezerwę w kwocie 100 000 tys. zł, co stanowi 0,02% planowanych wydatków budżetu państwa. Oczywiście mówię tutaj o rezerwie ogólnej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami rezerwą ogólną dysponuje Rada Ministrów. Prezes Rady Ministrów jest upoważniony do dysponowania środkami z rezerwy ogólnej do kwoty 10 000 tys. zł, a minister finansów do kwoty 2000 tys. zł. Rezerwa ogólna stanowi szczególny instrument finansowy, jest przeznaczona na uzupełnienie wydatków, które nie zostały przewidziane czy też nie mogły być zaplanowane w chwili, kiedy projekt budżetu na dany rok był przygotowywany. Jest także uruchamiana w innych sytuacjach wymagających wsparcia finansowego w celu prawidłowej realizacji zadań państwa.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 przekazanej przez Radę Ministrów do Sejmu zaplanowano 59 tytułów rezerw celowych w łącznej kwocie 32 040 915 tys. zł. Krótko przedstawię teraz rezerwy celowe pozostające we właściwości Komisji Finansów Publicznych i będące przedmiotem dzisiejszego posiedzenia.

Rezerwa w pozycji 16 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa jest tworzona w budżecie państwa co roku z przeznaczeniem na sfinansowanie wymagalnych zobowią-

zań Skarbu Państwa wynikających głównie z prawomocnych wyroków sądowych i umów zawartych przed sądem oraz innych wymagalnych wpłat. Na rok 2021 rezerwa ta została zaplanowana w kwocie 613 593 tys. zł. Wysokość rezerwy została oszacowana na podstawie analizy wykonania z lat ubiegłych i dostępnych bieżących danych. Powinna pozwolić na uregulowanie zobowiązań Skarbu Państwa w terminach ich wymagalności.

Rezerwa w pozycji 19 – Rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania, w tym na skutki przechodzące została zaplanowana w wysokości 5165 tys. zł. Rezerwę utworzono na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Jej kwota została zaplanowana w uzgodnieniu z szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do właściwych dysponentów po podziale dokonanym przez Radę Ministrów i mogą zostać przeznaczone na realizację nowych zadań, zwiększenie zakresu realizowanych zadań lub powołanie nowych jednostek organizacyjnych w trakcie roku lub sfinansowanie skutków przechodzących zwiększeń wynagrodzeń wraz z pochodnymi dokonanych na podstawie decyzji podjętych przez Radę Ministrów w czwartym kwartale 2020 roku. W ramach rezerwy zaplanowano środki na wynagrodzenia w kwocie 4316 tys. zł oraz pochodne od wynagrodzeń w kwocie 849 tys. zł.

Rezerwa w pozycji 21 – Rezerwa na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób, została zaplanowana w wysokości 4000 tys. zł. Rezerwa ta planowana jest na podstawie art. 10 pkt 2 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Rezerwa w pozycji 36 – Środki na realizację programów poręczeniowo-gwarancyjnych oraz innych programów rządowych wspieranych gwarancjami Skarbu Państwa została zaplanowana w wysokości 1 200 000 tys. zł. Środki z rezerwy zostaną przeznaczone między innymi na sfinansowanie prognozowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego kosztów i wydatków, w tym wypłat z gwarancji PLD i PLD KFG po uwzględnieniu zapadalności gwarantowanych kredytów w ramach realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego programów poręczeniowo-gwarancyjnych.

Rezerwa z pozycji 44 – Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych została zaplanowana w kwocie 1 884 860 tys. zł. Środki z tej rezerwy zostaną przekazane do różnych dysponentów części budżetowych z przeznaczeniem w szczególności na dwie różne kategorie wydatków. Są to wydatki na kontynuację zadań finansowanych w poprzednich latach oraz zadań wynikających z wejścia w życie w bieżącym roku nowych regulacji prawnych, wśród których są takie zadania jak wynikające z ustawy z dnia 13 czerwca 2019 roku o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym, z ustawy – Prawo wodne, rozbudowa Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog" im. Andrzeja Bączkowskiego przy ul. Limanowskiego 23 w Warszawie, zadania wynikające dla Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ze zmiany ustawy o ograniczeniu zatorów płatniczych, zadania wynikające dla Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z programów na rzecz osób starszych, zadania związane z edukacją artystyczną oraz działalnością archiwów państwowych. Wydatki z drugiej z kategorii dotyczą realizacji zadań związanych z odbudową dochodów budżetu państwa oraz poprawą finansów publicznych, w tym między innymi są przeznaczone na realizację programu wieloletniego „Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020–2022" oraz skutki przechodzące, a także sfinansowanie zadań i projektów związanych z uszczelnieniem i uproszczeniem systemu podatkowego, w tym dostosowaniem systemów informatycznych do zmian.

Rezerwa w pozycji 46 – Wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych została zaplanowana w wysokości 16 000 tys. zł. Kwoty w danym roku wynikają z realizacji umów zawieranych przez Komisję Europejską z międzynarodowymi koncernami tytoniowymi. Stosownie do postanowień umów Polsce są przekazywane środki

z przeznaczeniem na działania związane ze zwalczaniem przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych. Środki te zostaną przeznaczone między innymi na dofinansowanie zadań służb zwalczających przemyt papierosów i zajmujących się eliminacją nielegalnych produktów tytoniowych, czyli Policji, Straży Granicznej i Służby Celno-Skarbowej.

Rezerwa w pozycji 54 – Wypłata odszkodowań przez wojewodów za nieruchomości pozyskiwane pod gazociągi stanowiące inwestycje towarzyszące budowie gazoportu w Świnoujściu oraz na odszkodowania za nieruchomości pozyskiwane pod realizację strategicznych inwestycji w sektorze naftowym zaplanowana została w wysokości 1390 tys. zł. Rezerwa została zaplanowana w związku z koniecznością wypłaty odszkodowań przez wojewodów za nieruchomości pozyskiwane pod gazociągi, co stanowi realizację ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, oraz pod realizację strategicznych inwestycji w sektorze naftowym, o których mowa w ustawie o przygotowaniu i realizacji strategicznych zadań i inwestycji w sektorze naftowym.

Rezerwa w pozycji 56 – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania została zaplanowana w kwocie 1 230 582 tys. zł. Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do dysponentów, u których wystąpi zapotrzebowanie na przedmiotowe środki w związku ze zmianami systemowymi i organizacyjnymi. Środki zostaną przeznaczone między innymi na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań związanych z organizacją w Rzeczypospolitej XI edycji Światowego Forum Miejskiego w Katowicach w roku 2022 w ramach Programu Narodów Zjednoczonych ds. Osiedli Ludzkich UN-Habitat, skutków planowanego wprowadzenia od dnia 1 sierpnia 2021 roku e-dowodu osobistego z drugą cechą biometryczną oraz skutków wejścia w życie ustawy z dnia 17 września 2020 roku o zmianie ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego.

Rezerwa w pozycji 60 – Przygotowanie i przeprowadzenie Powszechnego Spisu Rolnego oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań została zaplanowana w wysokości 227 083 tys. zł. Planuje się, że środki zostaną przeznaczone na sfinansowanie wydatków związanych z pracami nad opracowaniem wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2020 roku oraz przeprowadzeniem Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2021 roku. Dziękuję. Proszę o przyjęcie przez Komisję zaprezentowanej informacji.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Serdecznie dziękuję, panie ministrze. Proszę gorąco. Jest już z nami pani poseł. Pani przewodnicząca, bardzo gorąco proszę o przedstawienie koreferatu. Zwracam się do pani poseł Gabrieli Masłowskiej.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Jeżeli chodzi o rezerwę ogólną w zakresie części 81, którą zaplanowano na poziomie 100 000 tys. zł, co stanowi 0,02% planowanych wydatków budżetowych, jak wspomniał pan minister, trzeba zauważyć, że w porównaniu z dotychczasową kilkuletnią tendencją, kiedy rezerwy ogólne były zwiększane, i to znacznie, np. w roku ubiegłym aż do 550 000 tys. zł, jest to stosunkowo mała kwota, pięciokrotnie niższa. W ubiegłym roku wynosiła ona 0,11%. Jeżeli popatrzymy, jak wahają się rezerwy ogólne na przestrzeni ostatnich lat, kiedy były w wysokości od 0,01% do 0,07%, trzeba podkreślić, że rezerwa na rok 2021 plasuje się na niskim poziomie, jednym z najniższych, najbliższych dolnej granicy dotychczas tworzonych rezerw. Jest ona, jak wiadomo, używana jako niezbędne środki na reagowanie w sytuacjach nagłych, których nie można przewidzieć, w tym także oczywiście związanych z pandemią COVID-19.

Jeżeli chodzi o rezerwy celowe, pan minister bardzo dokładnie omówił rezerwy we wszystkich pozycjach, które są przedmiotem dzisiejszego posiedzenia Komisji, zarówno pod względem ich wysokości, kwot, jak i pod względem ich przeznaczenia, a nawet podstawy prawnej każdej z rezerw. Uważam zatem, że nie miałoby sensu teraz mówić o tych sprawach po raz drugi, zarówno o wysokości, rodzajach, jak i o podstawach prawnych. Podkreślę tylko, że rezerwy celowe na 2021 rok zaplanowano w łącznej kwocie 32 040 915 tys. zł. Jest to ok. 10 000 000 tys. zł więcej niż było to w roku 2020.

Kwota rezerw celowych ogółem jest większa w odróżnieniu od rezerwy ogólnej, która jest mniejsza. Rezerwy celowe w 2021 roku pochłoną większe kwoty. W rezerwach celowych tendencja jest odwrotna.

Rezerwy celowe służą pokryciu wydatków, których szczegółowy podział, jeżeli chodzi o poszczególne części budżetowe, nie jest możliwy w trakcie opracowywania ustawy budżetowej. Chodzi także o wydatki, które będą realizowane pod warunkiem zaciągnięcia kredytów w instytucjach międzynarodowych czy pozyskania środków z innych źródeł, również na wydatki związane ze współfinansowaniem programów z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej, które są stałą praktyką naszej polityki budżetowej.

O podziale rezerw na ogół decyduje Ministerstwo Finansów w porozumieniu z poszczególnymi ministrami na ich wniosek, jeżeli chodzi o poszczególne części budżetowe. W niektórych wypadkach decyduje Rada Ministrów.

Dziękuję za uwagę. Uważam, że projekt w zakresie rezerw budżetowych, zarówno rezerwy ogólnej, jak i rezerw celowych nie budzi zastrzeżeń. Uzyskał także pozytywną opinię Biura Analiz Sejmowych. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, tym samym przechodzimy do dyskusji, do zadawania pytań. Nie widzę. Tym samym stwierdzam zakończenie omawiania projektu budżetu w zakresie części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna i części budżetowej 83 – Rezerwy celowe.

Przechodzimy do realizacji piątego podpunktu drugiego punktu porządku dzisiejszego spotkania. Myślę tutaj o części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem. Szanowni państwo, bardzo proszę o wystąpienie i przedstawienie, zreferowanie przez ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej tej części budżetowej. Gorąco proszę o przygotowanie się do wygłoszenia koreferatu przez pana posła Michała Jarosa. Dziękuję gorąco. Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 w dziale Różne rozliczenia w budżetach wojewodów dochody zostały zaplanowane w łącznej wysokości 33 tys. zł. Wydatki zaplanowane w kwocie 155 957 tys. zł stanowią 171,3% planu na rok 2020. Środki te zostały ujęte w ramach następujących rozdziałów. W rozdziale 75814 różne rozliczenia finansowe są środki w kwocie 73 934 tys. zł. Kwota prognozowanych wydatków jest wyższa o 4,6% w stosunku do roku 2020. Środki te zostały przewidziane na realizację zadań związanych z zachowaniem funkcji leczniczych w uzdrowiskach w wysokości równej wpływom z tytułu opłaty uzdrowiskowej pobranej w uzdrowisku w roku 2019.

W rozdziale 75818 rezerwy ogólne i celowe została ujęta kwota 88 054 tys. zł. Środki te stanowią tzw. rezerwę wojewodów. Stosownie do postanowień ustawy o finansach publicznych wojewodowie w ramach ustalonych wydatków mogą tworzyć rezerwę w wysokości do 1% wydatków zaplanowanych w budżetach wojewodów z wyłączeniem dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego. W porównaniu do roku 2020 w wyżej wymienionej rezerwie zostały uwzględnione dodatkowe środki na wsparcie zadań realizowanych w ramach budżetów wojewodów.

W ramach rozdziału 75860 euroregiony zaplanowana została kwota 1969 tys. zł, co stanowi 145,9% planu na rok 2020 z przeznaczeniem na współfinansowanie projektów w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej 2014–2020.

Dziękuję za uwagę. Proszę o przyjęcie sprawozdania przez Komisję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie pośle – zwracam się do pana posła Michała Jarosa – oddaję panu głos. Bardzo proszę.

Poseł Michał Jaros (KO):

Dziękuję serdecznie. Szanowny panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, w części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działu 758 Różne rozliczenia w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 przewiduje się dochody, które

łącznie będą wynosiły 33 000 tys. zł. Całość została ujęta w budżecie w części 85/30 województwo wielkopolskie. Wskazuje się, że owe dochody to wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego, a także należności główne spłacane przez dłużników zlikwidowanego funduszu Skarbu Państwa przejętych przez wojewodę. Dla porównania ustawa budżetowa na rok 2020 przewidywała dochód w wysokości 44 000 tys. zł, który podobnie jak obecnie, został ujęty w budżecie w części 85/30 województwo wielkopolskie.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 w dziale Różne rozliczenia zaplanowane zostały wydatki w wysokości 155 957 tys. zł. W roku 2020 była to kwota 91 058 tys. zł. Na kwotę tę składają się wydatki zaplanowane w rozdziałach. W rozdziale 75814 różne rozliczenia finansowe jest kwota 73 934 tys. zł. Dla porównania w roku 2020 była to kwota 70 677 tys. zł. Środki te są przeznaczone na realizację zadań związanych z zachowaniem funkcji leczniczych w uzdrowiskach w wysokości równej wpływom z tytułu opłaty uzdrowiskowej pobranej w uzdrowisku w roku 2019. Panie przewodniczący, trzeba tutaj powiedzieć, że w roku 2021 opłata ta na pewno będzie inna, dlatego że w tej chwili uzdrowiska nie pracują. Pochodzę z Dolnego Śląska. Uzdrowiska, którymi zarządza Sejmik Województwa Dolnośląskiego czy urząd marszałkowski, którymi zarządzają spółki, których większościowym udziałowcem jest między innymi KGHM, spółki podlegające pod KGHM TFI, w tej chwili właściwie też nie pracują. Można powiedzieć, że opłata uzdrowiskowa na Dolnym Śląsku na pewno będzie niższa. Podobnie będzie także w innych regionach państwa.

W drugim rozdziale 75818 rezerwy ogólne i celowe jest kwota 88 054 tys. zł. W roku 2020 było to zaledwie 19 031 tys. zł. Wydatki bieżące to 75 477 tys. zł, wydatki majątkowe to 4577 tys. zł.

W trzecim rozdziale 75860 euroregiony jest kwota 1969 tys. zł. W roku 2020 było to zaledwie 1350 tys. zł. Mamy tutaj wzrost. Województwo dolnośląskie ma 331 tys. zł, województwo lubuskie – 300 tys. zł, województwo małopolskie – 287 tys. zł, województwo opolskie – 162 tys. zł, województwo podkarpackie – 341 tys. zł, województwo śląskie – 548 tys. zł.

Na sam koniec, panie przewodniczący, chciałbym powiedzieć, nie chciałbym zadawać pytania panu ministrowi, tylko stwierdzić pewne fakty. Życzymy sobie, żeby w przyszłym roku bezrobocie było na tym samym poziomie, w którym jest teraz, żeby stopa bezrobocia utrzymała się na niskim poziomie. Mając na uwadze to, że pan minister mówi o pierwszym okresie, chciałbym powiedzieć, że kryzys rozgrywa się nie tylko w pierwszym okresie. Myśli pan jak typowy interwencjonista, jak typowy socjalista. Zasypaliście pieniędzmi i myślicie, że w ten sposób uratowaliście miejsca pracy na cały okres. Nie, trzeba rozsądnie wydawać środki. Trzeba wydawać środki przez cały okres pandemii. Niestety obawiam się, że będziemy mieli do czynienia z całą falą zwolnień w końcówce tego roku, w czwartym kwartale i w pierwszym kwartale, drugim kwartale przyszłego roku. Przed nami bardzo trudne 6 miesięcy. Jest to tylko moja uwaga.

Dziękuję, panie przewodniczący. Wcześniej miałem zabrać głos, ale nie zabierałem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję. Tym samym, szanowni państwo, przechodzimy do dyskusji. Proszę o zadawanie pytań. Nie widzę. Szanowni państwo, nikt się nie zgłaszała, nikt nie prosi o głos. Tym samym stwierdzam zakończenie omawiania projektu budżetu w zakresie części budżetowej 85.

Przechodzimy tym samym do kolejnego punktu, czyli do części budżetowej 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa. Przechodzimy także do punktu siódmego, czyli planu przychodów i rozchodów budżetu państwa z załącznika nr 5 oraz kolejnego punktu, czyli strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2021–2024. Proszę o przedstawienie stanowiska ze strony Ministerstwa Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej przez pana ministra Patkowskiego.

Panie ministrze, bardzo serdecznie proszę.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, potrzeby pożyczkowe netto w projekcie budżetu państwa na rok 2021 kształtują się na poziomie 113 500 000 tys. zł wobec zakładanych w przewidywanym wykonaniu za 2020 rok potrzeb na poziomie 101 300 000 tys. zł. Składają się na nie przede wszystkim następujące pozycje: deficyt budżetu państwa na poziomie 82 300 000 tys. zł, deficyt budżetu środków europejskich na poziomie 6 900 000 tys. zł, ujemne saldo zarządzania płynnością sektora finansów publicznych w wysokości 21 900 000 tys. zł, ujemne saldo pożyczek i kredytów udzielonych w wysokości 700 000 tys. zł, na które składają się salda kredytów zagranicznych udzielonych oraz pożyczek dla KUKE SA oraz jednostek samorządu terytorialnego, płatności związane z udziałami w międzynarodowych instytucjach finansowych w wysokości 1 700 000 tys. zł.

Potrzeby pożyczkowe brutto po uwzględnieniu wykupów zapadającego długu w 2021 roku wyniosą 283 600 000 tys. zł wobec kwoty 232 600 000 tys. zł zakładanych w przewidywanym wykonaniu 2020 roku. Składają się na nie następujące pozycje: potrzeby pożyczkowe netto w wysokości 113 500 000 tys. zł, wykupy długu na rynku krajowym w wysokości 133 100 000 tys. zł, wykupy długu na rynku zagranicznym w wysokości 37 000 000 tys. zł.

Założone finansowanie potrzeb pożyczkowych netto w 2021 roku kształtuje się następująco: dodatnie finansowanie krajowe w wysokości 77 800 000 tys. zł w wyniku emisji skarbowych papierów wartościowych, dodatnie finansowanie zagraniczne w wysokości 35 700 000 tys. zł w wyniku ujemnego salda emisji i wykupu obligacji w walutach obcych oraz ciągnień kredytów w międzynarodowych instytucjach finansowych w łącznej wysokości 9 000 000 tys. zł, dodatniego salda w wysokości 31 200 000 tys. zł z tytułu pożyczek z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń spowodowanych bezrobociem, spadku środków gromadzonych na rachunku walutowym. Generuje on dodatnie saldo w przepływach w wysokości 13 600 000 tys. zł.

Przyjęta struktura finansowania jest spójna z zapisanym w strategii zarządzania długiem dążeniem do ograniczenia udziału długu w walutach obcych. W strukturze finansowania ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym główną rolę będą odgrywać obligacje stałoprocentowe sprzedawane na przetargach.

Jeżeli chodzi o obsługę długu Skarbu Państwa w roku 2021 ujętą w części 79, chciałbym przedstawić następujące wyjaśnienia. Zaplanowana na 2021 rok kwota wydatków z tytułu obsługi długu Skarbu Państwa w części 79 wynosi 28 000 000 tys. zł wobec limitu w wysokości 29 800 000 tys. zł w nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2020. Obejmuje ona obsługę zadłużenia za należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym w wysokości 21 500 000 tys. zł, czyli o 1 300 000 tys. zł mniej niż w 2020 roku. Z tego 99,2% czyli 21 300 000 tys. zł stanowią dyskonto i odsetki od skarbowych papierów wartościowych. Pozostałe wydatki w wysokości 0,8% to odsetki od środków przyjmowanych w depozyt przez ministra finansów od zabezpieczeń gotówkowych w transakcjach pochodnych oraz koszty emisji skarbowych papierów wartościowych, a także opłaty i prowizje.

Kwota wydatków obejmuje również obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych w wysokości 6 500 000 tys. zł. Jest to o 800 000 tys. zł mniej niż w roku 2020. 92,4%, czyli 6 000 000 tys. zł stanowią odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych oraz związane z nimi instrumenty finansowe, a 6,6%, czyli 400 000 tys. zł stanowią odsetki i opłaty od kredytów w międzynarodowych instytucjach finansowych. Pozostałe wydatki w wysokości 1% obejmują koszty emisji skarbowych papierów wartościowych, opłaty i prowizje oraz inne koszty za usługi prawne i bankowe. Są to także rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa w wysokości 100 tys. zł. Kwota ta obejmuje wydatki związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi dotyczącymi udzielonych poręczeń Skarbu Państwa.

Jeżeli chodzi o dochody z tytułu obsługi długu Skarbu Państwa, zaplanowana na 2021 rok kwota dochodów z tytułu obsługi wynosi 630 600 tys. zł wobec kwoty 7 824 900 tys. zł w nowelizacji ustawy budżetowej na 2020 rok. Zaplanowane wpływy

obejmują dochody krajowe w wysokości 622 700 tys. zł, z czego znaczącą większość stanowią wpływy ze sprzedaży obligacji skarbowych, oraz dochody zagraniczne w wysokości 7900 tys. zł, na które składają się odsetki i opłaty od udzielonych przez Polskę kredytów zagranicznych.

Jeżeli chodzi o strategię zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2021–2024, celem strategii jest minimalizacja kosztów obsługi długu w długim horyzoncie czasowym przy przyjętych ograniczeniach związanych z ryzkiem. Do realizacji celu przyjęto, że zostanie utrzymane elastyczne podejście do kształtowania struktury finasowania pod względem wyboru rynku, waluty i instrumentów, głównym źródłem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa pozostanie rynek krajowy, udział długu nominowanego w walutach obcych w długu Skarbu Państwa zostanie utrzymany poniżej 25%, średnia zapadalność długu krajowego Skarbu Państwa będzie utrzymywana na poziomie zbliżonym do czterech i pół roku, a całego długu Skarbu Państwa na poziomie zbliżonym do 5 lat z uwzględnieniem możliwości przejściowych odchyleń wynikających z uwarunkowań rynkowych i budżetowych związanych ze skutkami epidemii COVID-19.

Założenia makroekonomiczne i fiskalne przyjęte w strategii są zgodne z założeniami projektu ustawy budżetowej na rok 2021. Przy przyjętych założeniach relacja państwowego długu publicznego do PKB na koniec 2020 roku wyniesie 50,4%, a następnie wzrośnie do 51,7% na koniec 2021 roku. W kolejnych latach będzie spadała. Na koniec 2024 roku wyniesie 48,1%. Relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych – jest to dług, który dzisiaj budzi największe emocje, jest liczony według definicji unijnych do PKB – w latach 2020 i 2021 wyniesie odpowiednio 61,9% i 64,1%, a następnie będzie się obniżać, żeby w 2024 roku osiągnąć poziom 59,5%.

Koszty obsługi długu Skarbu Państwa w relacji do PKB ulegną obniżeniu z 1,33% w 2020 roku do 1,19% w 2021 roku. Relacja kosztów do PKB w horyzoncie strategii obniży się do poziomu 0,75% z możliwością osiągnięcia poziomu 0,76%.

Dziękuję. Proszę Wysoką Komisję o przyjęcie sprawozdania.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. O przedstawienie koreferatu poproszę pana posła Piotra Polaka. Witam serdecznie, panie pośle. Oddaję panu głos. Bardzo proszę.

Poseł Piotr Polak (PiS):

Witam serdecznie. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, wszystkie kwestie, które w swoim wystąpieniu poruszył pan minister, czyli potrzeby pożyczkowe budżetu państwa, przychody i rozchody budżetu państwa, obsługa długu Skarbu Państwa, należności Skarbu Państwa czy w końcu dług publiczny. Wszystkie te rzeczy znajdują swoje odzwierciedlenie, swoją kwintesencję w strategii zarządzania długiem Skarbu Państwa. Szanowni państwo, strategia jest opracowywana corocznie. Minister finansów na podstawie ustawy o finansach publicznych jest zobowiązany przedstawić strategię Komisji, jak również Radzie Ministrów. Następnie Rada Ministrów przedstawia ją Sejmowi wraz z uzasadnieniem projektu ustawy budżetowej.

Podsumowując króciutko strategię, jak pan minister raczył zauważyć, do tej pory, panie przewodniczący, obserwowaliśmy spadki państwowego długu publicznego w relacji do PKB, chociażby długu w sektorze instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB. Niestety bieżący rok przyniósł nowe nieprzewidziane przez nikogo okoliczności. Wskaźniki nowej strategii, która jest przygotowywana i przyjmowana w cyklu czteroletnim, poszły w górę. Trzeba to powiedzieć w wyraźny sposób, że wzrosty wskaźników wynikają… Przypomnę, że dług publiczny w relacji do PKB wzrośnie z 43,6% do 52,7% w roku przyszłym, chociaż w horyzoncie kolejnych lat spadnie poniżej 50%. W przypadku sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrośnie z 46% maksymalnie do 64%, a później spadnie poniżej 60%. Tak jak powiedziałem, szanowni państwo, wynika to przede wszystkim z finansowania rządowych programów walki z COVID-em poprzez utworzony w Banku Gospodarstwa Krajowego Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 oraz Polski Fundusz Rozwoju. Musieliśmy, szanowni państwo, ponieść takie wydatki –

są to duże ponadstumiliardowe kwoty – chcąc utrzymać miejsca pracy, chcąc utrzymać wskaźniki makroekonomiczne w naszej gospodarce.

Podsumowując strategię, trzeba powiedzieć, że nominalnie koszt obsługi długu, tak jak powiedział pan minister, będzie niższy niż w roku, który mija, w roku 2020. Jest zaplanowany koszt prawnie 2 000 000 tys. zł niższy. Prognozuje się, że będzie wynosił 28 000 000 tys. zł. Strategia, tak jak powiedziałem, stanowi kontynuację strategii przygotowanej rok temu. Cel strategii pozostał taki sam. Jest to minimalizacja kosztów obsługi długu w dłuższym, w tym przypadku czteroletnim horyzoncie czasowym przy przyjętych ograniczeniach związanych z ryzkiem. Zostały również utrzymane zadania służące realizacji celu strategii związane z rozwojem rynku finansowego.

Głównym źródłem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa pozostanie nasz rynek wewnętrzny, krajowy. Udział długu w walutach obcych wynosi około jednej czwartej, czyli 25%. Powyższe wskaźniki przedstawione w strategii zasługują na przyjęcie, o co wnoszę i apeluję. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. W takiej sytuacji przechodzimy do dyskusji, do zadawania pytań do omawianej części budżetowej.

Proszę bardzo, pan profesor Dariusz Rosati. Są jeszcze zgłoszenia. Panią poseł poproszę jako kolejną.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, mam dwie uwagi. Pierwsza sprowadza się do tego, żeby podobnie jak w poprzednim punkcie, apelować o ostrożność w formułowaniu prognoz i może w większym stopniu uwzględnić wydarzenia ostatnich tygodni. Mogą one mieć również wpływ na potrzeby pożyczkowe budżetu państwa w przyszłym roku. Mogą mieć też wpływ na koszty związane z obsługą długu publicznego. Jest to ogólna uwaga.

Druga uwaga. Słuchałem tutaj pana ministra. Zresztą wszyscy wiemy, znamy tę informację. Jest rosnąca różnica pomiędzy długiem publicznym liczonym według definicji krajowej, czyli państwowym długiem publicznym, a długiem instytucji rządowych i samorządowych liczonym według metodologii unijnej. Różnica, która w ostatnich latach oscylowała pomiędzy 2 a 3% PKB, w tej chwili urosła do 10% PKB. Chciałbym bardzo wyraźnie powiedzieć, że krajowa definicja długu publicznego straciła jakąkolwiek wiarygodność. Definicja, która nie uwzględnia zadłużenia na poziomie ok. 250 000 000 tys. zł, zadłużenia Skarbu Państwa z tytułu obligacji emitowanych przez fundusz COVID-owski czy przez Polski Fundusz Rozwoju, jest to myląca definicja długu, mówiąc delikatnie. Właściwie można powiedzieć, że jest oszukańcza.

W związku z tym ponawiam apel do ministra finansów, żeby wystąpić z inicjatywą zmiany ustawy o finansach publicznych, mającej na celu dostosowanie polskiej definicji do definicji europejskiej. Nie ma żadnego powodu, poza chęcią ukrywania pewnych wydatków, ukrywania faktycznego złego stanu finansów publicznych, żeby utrzymywać tego typu dwoistość, tego typu fikcję, która w tej chwili nazywa się państwowym długiem publicznym.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję serdecznie za wypowiedź. Pani poseł, gorąco proszę.

Poseł Zofia Czernow (KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, prowadzimy dyskusję na temat budżetu na rok przyszły. Doskonale pamiętam, jak przy nowelizacji o ponad 3 000 000 tys. zł zwiększyliśmy wydatki na obsługę zadłużenia. Wszyscy to pamiętamy, a dzisiaj i pan minister, i koreferent z dumą podkreślają, iż jest to mniej niż w roku 2020. Jest to więcej. Korekta była dwa tygodnie temu. Szczerze mówiąc, nie jest jeszcze w Senacie. A zatem to nie jest prawda, dlatego że koszty obsługi zadłużenia rosną w porównaniu do roku 2020 sprzed nowelizacji. Nie ma co z optymizmem przywoływać wskaźników, dlatego że dokładnie wiemy, że są one wykreowane w ostatnim czasie. De facto koszty obsługi zadłużenia

rosną. Miejmy odwagę mówić, jak faktycznie jest, a nie jak to wygląda w tabelkach. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję. Wypowiedź tę również traktuję jako pewien apel do pana ministra.

Jeszcze raz pytam, czy są jakieś dodatkowe głosy.

Poseł Zofia Czernow (KO):

Nawet nie oczekuję na odpowiedź.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Panie ministrze, w takim razie proszę o ustosunkowanie się.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję bardzo. Po raz kolejny chciałbym się zgodzić, wypada się zgodzić z panem profesorem Rosatim. Owszem, należy monitorować stan zadłużenia, należy elastycznie reagować. Jeżeli będzie sytuacja wymagająca bardziej stanowczej reakcji ze strony rządu, na pewno będziemy jej dokonywać. Najgorsza rzecz, jaką można zrobić, to założyć ręce, biernie przyglądać się sytuacji i liczyć na to, że wszystkie nasze prognozy i założenia sprawdzą się jeden do jednego. Musimy być na to czuli i będziemy. Niezależnie od tego, co będzie robił rząd, presja zarówno wewnętrzna, jak i zewnętrzna będzie od nas tego wymagała. Myślę, że tutaj jest konsensus nie tylko pomiędzy rządem a opozycją, ale w ogóle konsensus ogólnoeuropejski. Na pewno będziemy to robić.

Jeżeli chodzi o rosnącą dysproporcję pomiędzy państwowym długiem publicznym a długiem liczonym według metodologii unijnej, oczywiście nie da się tego ukryć. Sytuacja finansów publicznych, szczególnie w takich okresach jak kryzys, ale nie tylko, często jest o wiele bardziej dynamiczna od prawa. Jednak ekonomia jest nauką o wiele bardziej dynamiczną. Wydaje mi się, że mamy pewną rozbieżność pomiędzy podejściem czasami rodem z książek i podręczników Hansa Kelsena, dotyczącym regulowania regulacji ekonomicznych, a tym, jak ekonomia ma się w praktyce. Kryzys zawsze rodzi nowe wyzwania. Kryzys zawsze wymaga trochę innych recept. Obawiam się, że pesymistyczne i normatywistyczne podejście do regulowania kwestii ekonomicznych powoduje, że jednak w pewien sposób mamy związane ręce. Pan poseł Jaros pozwolił sobie nazwać mnie socjalistą. Cieszę się, że jestem w gronie takich socjalistów jak Larry Summers czy Olivier Blanchard, którzy właściwie mówią to samo, co mówi rząd polski. Jeżeli mam być socjalistą razem z Olivierem Blanchardem, to tak, takim socjalistą mogę być. Właściwie mówią to samo. Kryzys wymaga bardzo szybkiej reakcji państwa.

Apel pana posła Rosatiego, żeby ujednolicać metodologię, jest słuszny, ale za tym musi pójść zrozumienie tego, że ekonomia jest nauką na tyle dynamiczną, że prawo nie zawsze za nią nadąża. Zawsze musimy sobie pozostawić tę możliwość, żeby państwo mogło reagować w ślad za kryzysami, które się wydarzają. To, co jest istotne, i myślę, że wszystkich nas uspokaja, to to, że relacji 60% według metodologii unijnej – według której przekraczamy regułę 60%, która przecież jest świętą regułą Maastricht – nie zawsze przestrzegano, ale jednak ciągle w traktatach z Maastricht reguła ta jest. Poniżej 60% zejdziemy w perspektywie 3–4 lat. Myślę, że jest to bardzo dobra wiadomość, szczególnie że, proszę zauważyć, według prognoz Komisji Europejskiej, które znowu są bardziej optymistyczne od prognoz rządu, według metodologii unijnej na koniec 2020 roku będziemy mieli dług w wysokości 58,5% w relacji do PKB. A więc jesteśmy poniżej progu 60%.

Czwarty kwartał, jak już tutaj dzisiaj rozmawialiśmy, prawdopodobnie nawet w scenariuszu technicznym będzie bardziej pesymistyczny, niż nam się jeszcze miesiąc temu wydawało. Nie wiadomo, na ile relacja ta zostanie zachowana. Cieszy mnie, że Komisja Europejska optymistyczniej patrzy w przyszłość niż rząd polski. My musimy trzymać się twardych realiów.

Jeżeli chodzi o pytanie pani poseł, chciałbym wyjaśnić, że co prawda nie ja przedstawiałem nowelizację ustawy budżetowej, tylko robił to pan minister Sebastian Skuza, niemniej chciałbym uściślić, że owszem kwota 6 500 000 tys. zł pojawiła się, ale jeżeli chodzi o wzrost dochodów z tytułu obsługi długu publicznego. Jeżeli chodzi o wydatki,

wzrosły one tylko o kwotę 2 200 000 tys. zł. Jeżeli zatem chodzi o saldo, jest ono dodatnie w wysokości 4 300 000 tys. zł, jeżeli chodzi o obsługę długu publicznego. Oznacza to spadek, co pokazaliśmy także w nowelizacji. Proszę patrzeć tutaj na saldo, a nie tylko na wydatki. Proszę Komisję o przyjęcie moich wyjaśnień.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję serdecznie. Szanowni państwo, nie widzę już zgłoszeń. Tym samym po wyczerpaniu dyskusji stwierdzam zakończenie omawiania projektu budżetu w zakresie części budżetowej 79, planu przychodów i rozchodów budżetu państwa z załącznika nr 5, strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2021–2024.

Przechodzimy, szanowni państwo, do realizacji pkt 9 porządku dzisiejszego posiedzenia, czyli przedstawienia referatu i koreferatu dotyczącego dochodów budżetu środków europejskich z załącznika nr 3. Będę prosił pana ministra o przedstawienie stanowiska. Gorąco proszę także o przygotowanie się do wygłoszenia koreferatu ze strony pana posła Dariusza Rosatiego.

Panie ministrze, oddaję panu głos. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym przedstawić sprawozdanie Ministerstwa Finansów na temat dochodów budżetu środków europejskich na rok 2021. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 w części dochody budżetu środków europejskich została zaplanowana kwota w łącznej wysokości 80 475 876 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się dochody z tytułu realizacji zadań w ramach:

– regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 w wysokości 21 228 200 tys. zł;

– programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” na lata 2014–2020 w wysokości 18 939 596 tys. zł;

– programu operacyjnego „Wiedza Edukacja Rozwój” na lata 2014–2020 w wysokości 3 348 556 tys. zł;

– programu operacyjnego „Polska Wschodnia” na lata 2014–2020 w wysokości 873 933 tys. zł;

– programu operacyjnego „Inteligentny rozwój” na lata 2014–2020 w wysokości 6 814 316 tys. zł;

– programu operacyjnego „Polska cyfrowa” na lata 2014–2020 w wysokości 2 032 555 tys. zł;

– programu operacyjnego „Rybactwo i morze” na lata 2014–2020 w wysokości 336 869 tys. zł;

– programu operacyjnego „Pomoc żywnościowa” na lata 2014–2020 w wysokości 359 215 tys. zł;

– instrumentu „Łącząc Europę” w wysokości 3 861 157 tys. zł,

– Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014–2020 w wysokości 376 721 tys. zł;

– Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014–2020 w wysokości 234 674 tys. zł;

– wspólnej polityki rolnej w wysokości 22 070 084 tys. zł.

Dziękuję. Proszę Wysoką Komisję o przyjęcie sprawozdania.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o przedstawienia koreferatu ze strony pana posła Dariusza Rosatiego.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Szanowna Komisjo, panie ministrze, właściwie przedstawił pan wszystkie ważniejsze liczby związane z załącznikiem nr 3, obejmującym dochody budżetu środków europejskich. Nie będę powtarzał owych liczb. Chciałbym natomiast zwrócić uwagę na tendencje, które pojawiają się w tych danych i ewentualnie poprosić o wyjaśnienie.

Zanim do tego przejdę, jeszcze krótka uwaga do naszej poprzedniej wymiany poglądów. Jeżeli rzeczywiście jest pan po stronie Lawrence'a Summersa czy Oliviera Blancharda, jeżeli chodzi, jak rozumiem, o reagowanie w czasie recesji i kryzysu – oczywiście zgadzam się, że nie jest to czas na oszczędzanie, za to trzeba wydawać pieniądze – to jak pan zapewne wie, ani Summers, ani Blanchard zapewne nie zgodziliby się na podnoszenie w okresie recesji podatków od spółek komandytowych. Dobrze by było, gdyby może narzucił pan swój pogląd reszcie kierownictwa resortu finansów. Może uda się jeszcze przekonać do tego premiera, żebyście jedną ręką nie wspomagali gospodarki, a drugą ręką jej nie dusili. Wtedy polityka będzie bardziej skuteczna.

Wracam teraz do dochodów. Pierwsza obserwacja, jaka rzuca się w oczy, to ta, że dochody te rosną ponad 12% w stosunku do roku ubiegłego. Generalnie oczywiście byłoby to bardzo dobrze, gdyby odzwierciedlało faktyczny napływ środków europejskich z Unii Europejskiej w tej wysokości. Kiedy jednak popatrzymy na dane w dłuższym horyzoncie czasowym, niestety takie założenie nie da się obronić. Kiedy weźmiemy dane np. od 2016 roku, budżet środków europejskich w pozycji dochody za każdym razem był mocno przeszacowany. Średnie przewyższenie planowanych dochodów nad dochodami rzeczywiście zrealizowanymi było rzędu 20%. Rozumiem, że jakiś zapas można planować, licząc na korzystny zbieg okoliczności, ale chciałbym pana zapytać, czy planowanie finansowe, w którym regularnie dochodzi do odchyleń o 20%, jeżeli chodzi o wykonanie w stosunku do planu, uważa pan za prawidłowe. Jeżeli tak, to może wyjaśni nam pan, dlaczego w budżecie musi być taki margines dochodów i czemu miałby on służyć.

W samym 2019 roku plan dochodów zakładał dochody w wysokości 69 700 000 tys. zł, natomiast wykonanie mieliśmy na poziomie 49 000 000 tys. zł. Było ono niższe o ponad jedną trzecią niż planowane dochody. Plan, który założyliście sobie na przyszły rok, powiela ów schemat. Chciałbym zapytać, czy ma być tak samo. Czy poziomy dochodów planujemy sobie gdzieś w chmurach, a potem schodzimy na ziemię? Jeżeli tak ma być, to proszę mi wyjaśnić dlaczego.

Może wreszcie również słowo o stronie wydatkowej budżetu środków europejskich, dlatego że tutaj mamy do czynienia z jeszcze większymi rozbieżnościami. Tutaj w wydatkach, które z reguły są planowane na wyższym poziomie niż dochody – mogę to zrozumieć, czasami uda się wydać więcej, wtedy po prostu zadłużamy się – połowa środków jest zapisana w rezerwie w pozycji 98. Znowu powstaje pytanie, dlaczego ma to być rezerwa celowa i to w takiej ogromnej wysokości. W roku bieżącym jest to ponad 54 000 000 tys. zł, prawie 55 000 000 tys. zł. Znowu jest pytanie o technologię przygotowywania tej części budżetu, budżetu środków europejskich. Dlaczego tak kolosalnie zawyżamy planowane wielkości, żeby potem ich nie wykonywać? Jak powiedziałem, jeżeli chodzi o dochody, jest to średnio 20% mniej, jeżeli chodzi o wydatki, jest to prawie 50% mniej. Są to pytania do pana, na które chciałbym uzyskać jakąś odpowiedź.

Oczywiście nie mam jakichś zasadniczych zastrzeżeń co do konstrukcji budżetu poza tym, o czym już powiedziałem, ponieważ właściwie jest to budżet, który pokazuje, ile pieniędzy liczymy, że spłynie do Polski ze środków unijnych w ciągu roku, a z drugiej strony, ile nam się uda wydać pieniędzy w ciągu roku. Najlepiej, gdyby były to wielkości bliskie sobie i oczywiście jak najwyższe. Niemniej w sytuacji, kiedy mamy tak ogromne rozbieżności pomiędzy planem a rzeczywistą realizacją, rodzą się pytania o sens takiego planowania budżetowego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, przechodzimy do dyskusji w tej części naszego posiedzenia. Czy są panie posłanki, panowie posłowie chętni do zabrania głosu?

Bardzo proszę, pan poseł Siekierski. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Czesław Siekierski (PSL-Kukiz15):

Czy zakładane wyższe, planowane wykorzystanie środków unijnych wynika z tego, że mamy opóźnienia w realizacji, w wydatkowaniu środków unijnych? Po to, żeby pokazać dobry procent wykorzystania, trochę życzeniowo pokazujemy w planach to, co chcielibyśmy wydać, ile powinno być wydane. Wiemy, że mamy istotne opóźnienia w wykorzystaniu środków. Były one na początku perspektywy finansowej, były na wejściu, ponie-

waż były przesunięcia w czasie, budżet Unii Europejskiej przyjęliśmy właściwie dopiero w grudniu roku 2013, a obowiązywał on od roku 2014. Zanim zostały wydane wszystkie dokumenty, które realizują, zakładają sposób wykorzystania, zanim przez kraje zostały przygotowane plany, zanim nastąpiło zatwierdzenie, wiadomo, że opóźnienie na wejściu było nawet nie roczne, ale półtoraroczne. Później musi być kontraktacja, realizacja, wykorzystanie. To jest to. Stąd teraz mamy właściwie rok 2020, który kończy się, wobec czego kończy się perspektywa finansowa na lata 2014–2020. Oczywiście musimy wykorzystać, musimy wydać pieniądze do 2023 roku. Mamy opóźnienie. Szkoda, że z jednej strony pieniądze nie weszły do gospodarki, że nie nakręcają gospodarki, ale z drugiej strony obecnie trochę poluzowały się sposoby wykorzystania, możliwości wydatkowania wynikające z koronawirusa. Komisja Europejska dała tutaj pewne preferencje. Jaki mamy stopień, ile mamy do wykorzystania środków na kolejne lata, na rok 2021, który będzie istotnym rokiem wydatkowania środków? Ile nam jeszcze zostało fizycznie? Nie mówię o kontraktacji, dlatego że zakontraktować powinniśmy chyba do końca tego roku. Ile rzeczywiście musimy wydać, zrealizować? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję. Panie ministrze, proszę o ustosunkowanie się.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję. Tym razem pozwolę sobie generalnie zacząć od odpowiedzi na pytanie pana posła. Ponieważ wymaga to chwili, myślę, że pozwolimy sobie odpowiedzieć na piśmie. Ponieważ wymaga to przedstawienia wielu liczb, nie chcemy podawać ich jednej po drugiej. Myślę, że odpowiedź na piśmie będzie bardziej kompleksowa.

Chciałbym tylko zaznaczyć, że jeżeli chodzi o wartość alokacji środków wspólnotowych na lata 2014–2020, środków alokowanych, które zamierzamy wydać – jest to liczone w euro – jest to 80 183 000 tys. euro. Jeżeli natomiast chodzi o kwotę, o którą wnosiliśmy do Komisji Europejskiej, jest to kwota niecałych 40 000 000 tys. zł. Są to tego rzędu sumy. Jak mówiłem, pozwolimy sobie odpowiedzieć na piśmie, jeżeli będzie na to zgoda. Myślę, że odpowiedź ta będzie o wiele pełniejsza.

Jeżeli natomiast chodzi o pytanie pana posła profesora Rosatiego, pozwolę sobie oddać głos pani dyrektor, ponieważ pytania były bardzo techniczne. O ile dobrze odczytałem pytanie pana profesora, chciałby uzyskać możliwie najbardziej merytoryczną odpowiedź. Wobec tego pozwolę sobie oddać głos pani dyrektor.

Naczelnik wydziału w Departamencie Instytucji Płatniczej MF Renata Siedlec:

Dzień dobry. Renata Siedlec, Departament Instytucji Płatniczej.

Obowiązkiem Ministerstwa Finansów jest zapewnienie środków na realizację projektów unijnych w pełnej wysokości. Minister finansów, planując projekt budżetu środków europejskich na kolejne lata, bazuje na zgłoszeniach dysponentów części budżetowych. Wydatki zgłoszone przez dysponentów muszą być potwierdzone przez poszczególne instytucje zarządzające. Na tej podstawie minister finansów planuje środki zarówno w budżecie dysponenta, jak i w rezerwie celowej.

Dlaczego środki są planowane w rezerwie celowej w dużej wysokości? Ponieważ umożliwia to elastyczne podejście do realizacji projektów unijnych. W rezerwie celowej zazwyczaj planowane są wydatki na realizację projektów, które nie są przewidziane, w ramach których umowy o dofinansowanie są podpisywane w trakcie roku budżetowego. Naszym obowiązkiem jest zabezpieczenie tych środków w pełnej wysokości.

Jeżeli chodzi o deficyt, w 2021 roku deficyt mamy w wysokości 6 800 000 tys. euro. Deficyt wynika z realizacji projektów w ramach perspektywy finansowej 2014–2020.

Chciałabym jeszcze wspomnieć, że w 2019 roku mieliśmy nadwyżkę budżetu środków europejskich. Z czego wynikała owa nadwyżka? Wynikała ona z tego, że Komisja Europejska zwróciła Polsce pięcioprocentowe saldo wynikające z rozliczenia starej perspektywy finansowej 2007–2013. Dochody są kwestią szacunkową, ponieważ nie jesteśmy w stanie dokładnie przewidzieć, kiedy Komisja Europejska zwróci nam ostatnie płatności, kiedy zostaną rozliczone wszystkie programy. Przy szacowaniu dochodów bierzemy pod uwagę między innymi refundację wniosków o płatność, wpływ zaliczki rocznej, wpływy w ramach mechanizmu, funduszu „Łącząc Europę”.

Dla przykładu w 2020 roku w budżecie środków europejskich szacowany jest deficyt, ale przy założeniu, że tak jak co roku otrzymamy z Komisji Europejskiej trzyprocentową zaliczkę pomniejszoną o wydatki certyfikowane w roku poprzedzającym rok budżetowy. Jednakże w związku z obecną sytuacją, w związku z COVID-19 Komisja Europejska podjęła decyzję o wypłaceniu pełnej rocznej kwoty zaliczki na rok 2020. Tym samym możemy szacować, że deficyt będzie zdecydowanie niższy, ponieważ napływ środków będzie wyższy. Zapewnia to lepszą płynność finansową. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Pan profesor Rosati jeszcze. Bardzo proszę, pytanie.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Chciałbym bardzo podziękować pani dyrektor i panu ministrowi za wyjaśnienia. Wyjaśnia to zagadkę, dlaczego akurat w roku 2019 po raz pierwszy od wielu lat pojawiło się dodatnie saldo. Mieliśmy zwrot z poprzedniej perspektywy. Rozumiem, że państwo liczycie, że może także w tym roku będzie blisko zera albo przynajmniej deficyt będzie bardzo niewielki.

Wracam do rezerwy w pozycji 98. Oczywiście ma pani rację, że w ciągu roku pojawiają się wydatki związane z podpisywaniem kontraktów, wobec czego trzeba wtedy uruchamiać środki. Zwracam tylko uwagę, że jeżeli weźmiemy lata 2016–2019, rezerwa była tworzona średnio w wysokości czterdziestu kilku miliardów złotych, była natomiast wykorzystywana tylko w niewiele ponad połowie. Niewykorzystanie rezerwy średnio przez 4 lata wyniosło ponad 43%. Można powiedzieć, że planowaliście państwo tę rezerwę z bardzo hojnym zapasem. Jeżeli przez tyle lat rezerwa jest wykorzystywana w stopniu ok. 50% czy 55%, to może na kolejne lata po prostu warto przyjąć trochę bardziej realistyczne założenia. Rezerwa nie przepada, potem po prostu można zwiększać wydatki. Nie wiem jeszcze, czy rezerwa musi być w tak dużej wysokości, dlatego że jest ona na nieprzewidziane wydatki, jak pani mówi. Wszystko, co jest podpisane i zakontraktowane, wchodzi do pozycji wydatków budżetu Unii Europejskiej. Myślę, że nigdy nie będzie tak, że w jednym roku wydatki nieplanowane, pojawiające się w wyniku zaistnienia nowych projektów będą większe niż to, co wcześniej było zaplanowane. Oczywiście nie chcę już wchodzić w szczegóły. Mam tylko prośbę, żebyśmy to, co pani powiedziała, a może jeszcze więcej, mogli dostać na piśmie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Pani dyrektor, tak jak powiedział pan poseł, poprosimy na piśmie. Gorąco poprosimy także o przedstawienie się, pani dyrektor, dlatego że potrzebne nam jest pani nazwisko do protokołu. Nie usłyszeliśmy, prosimy zatem gorąco o przedstawienie się.

Naczelnik wydziału w departamencie MF Renata Siedlec:

Renata Siedlec, naczelnik wydziału w Departamencie Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Serdecznie dziękuję.

Naczelnik wydziału w departamencie MF Renata Siedlec:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Szanowni państwo, wyczerpaliśmy dyskusję w tym zakresie. Stwierdzam zakończenie omawiania projektu budżetu w zakresie części obejmującej dochody budżetu środków europejskich.

Tym samym, szanowni państwo, wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie. Przypominam jednocześnie o tym, że o godz. 17:30 rozpoczynamy kolejne posiedzenie Komisji Finansów Publicznych, na którym będziemy realizować przewidziany porządek dzienny. Dziękuję serdecznie.